Sporta PASAULE

Maksā 10 Rpl.

Iznāk pirmdienas pēcpusdienā

Redakcija un kantoris: Rīgā, Pils ielā № 9, dz. 8 (b'akus bij. Nodokļu dep.). Darba laiks katru dienu no pl. 10—14 bet sestdienās no plkst. 10—12
Pirmdienās redakcija slēgta
Tālr. 32384
Svētdienas vakaros — 28818 un 34998

Pasta čekoša rēķina 1175.

15. nov. 1943. g. Nr. 109. (960)

No pirmās valstu sacīkstes Eiropā līdz pasaules slavas spožumam

Latvijas basketbols 20 gadus starptautisko sacensību arēnā

A. Timpers un V. Roze
(O. Sprūdes uzņ.)

Ir atnākusi jauna basketbola sezona, kuras ritumā mūsu groza bumbas spēles piekopēji varēs atzīmēt vairākus ievērojamus jubilejas brīžus. Proti, pirms 20 ziemām, 1923.-24. gada sezonā, basketbola mūsu zemē sāka savu *lielo* uzvaras ceļu un kļuva pilntiesīgs loceklis pārējo sporta veidu saimē. Tieši pirms 20 gadiem basketbolā pirmo reizi risinājās Latvijas meistarības *izcīņa, un 1924. gada 29. aprīlī Latvijas basketbolisti* absolvēja pirmo valstu sacīksti. No šī vēsturiskā mirkļa mūsu basketbols jau 20 gadus redzams starptautisko sacensību arēnā, kur līdzšinējie panākumi bijuši ar tik augstu vērtību, ka viņiem gatām nav pagājis *pat pasaules slavas spožums.*

PIRMĀ VALSTU SACĪKSTE EIROPĀ

1924. gada pavasarī pēc absolvētajām pirmajām Latvijas meistarības sacensībām, kur 5 vienību konkurencē Latvijas meistartitula īpašnieks kļuva LSB piecnieks, *mūsu basketbolisti izlases komplektējums* devās toreiz vēl svešajā ceļā uz Tallinu, lai igauņu metropolē absolvētu pirmo valstu sacīksti. 1924. gada 29. aprīlī Tallinā pirmo reizi spēkojās Latvijas un Igaunijas izlases vienības. Tolaik basketbolam laikraksti vēl neveltīja veselas slejas un pat atsevišķas lapaspuses, kā to nācās piedzīvot vēlāk. Par latvju un igauņu pirmo spēkošanos basketbolā pat dienas laikraksta «Latvja» toreiz plašajā un populārajā sporta nodaļā atrodams tikai īss aizrādījums. Īstenībā viens teikums, ka valstu sacīkstē basketbolā Latvija uzvarējusi Igauniju ar 20—16 (5—6) rezultātu. Jā, pirmajā valstu sacīkstē Latvijas krāsu pārstāvji izcīnīja arī pirmo uzvaru. Šo tolaik it kā neievērojamo, bet tagadnes skatā tiešām lielo panākumu kaldināja piecnieks, kuŗā ietilpa N. Mūzis, Birkmanis, A. Raminš, Baumanis un Floriņš. No šī vēsturiskā komplektējuma vēl tagad mūsu sporta ļaužu vidū izcils darbinieks ir Voldemārs Baumanis, kuŗa vadībā šogad neredzētu triumfu Latvijas futbola vēsturē svinēja ASK vienpadsmits. Centra uzbrucējs Nikolajs Mūzis vēlāk kļuva izcils vidējo distanču rekordists, kamēr no pārējiem visilgāk basketbolam uzticīgs palika Floriņš, kuŗu no aktīvo vidus tikai ap 1930. gadu «izsita» grūti ārstējams kājas savainojums. Pirms 20 gadiem vēl nerināja, kāda milzīga vēsturiska nozīme piekrīt *šai Latvijas — Igaunijas sacensībai.* Kā vēlākais datu kopojums apliecināja, šī bija pirmā basketbola valstu sacīkste Eiropas kontinentā. Tā atnesa pirmo Latvijas uzvaru, it kā simbolizējot, ka ar vārdiņu *«pirmais»* mūsu basketbolistiem vēl daudzreiz vajadzēs satikties. Un tā arī notika

AIZMIRSTĀ SASTAPŠANĀS AR LIETUVU.

Igauņi mūsu basketbola izlasei kļuva rēgulārs pretinieks. Ik gadus latvieši brauca uz Tallinu vai mūsu kaimiņi uz Rīgu, lai spēkotos kārtējā sīvā, bet reizē arī sadraudzīgajā sacensībā. Igauņiem sekoja Lietuva. Seit nu jāsāk runāt par kādu aizmirstu notikumu. Līdz šim visās statistikās un apskatos, kur runāts par Latvijas un Lietuvas basketbolistu cīņām, vienmēr atzīmēts, ka pirmā latvju un lietuvju valstu sacīkste notikusi 1926. gada decembrī, atnesot mūsu virknējumam 47—12 uzvaru. Nemaldīgie archīvu materiāli stāsta tomēr ko citu: *proti, pirmā* Latvijas — Lietuvas sacensība basketbolā risinājusies jau gadu agrāk. 1925. gada 13. decembris ir diena, kad pirmo reiz latvieši iepazīstās ar Lietuvas groza bumbas spēles mākū. Šai aizmirstā valsts sacīkstē Latvijas izlase atzīmē 41—20 (15—8) uzvaru. Interesanti pie reizes atcerēties, ka lietuvieši toreiz ierosināja noturēt valstu sacīksti arī sieviešu basketbolā. No šīs domas mūsu kaimiņiem tomēr vajadzēja atkāpties, jo Latvijā 1925. gadā sievietes vēl basketbolu nespēlēja. Kā zināms, Latvijas — Lietuvas pirmā valstu sacensība sievietēm notika daudz, daudz vēlāk — 1938. gada pavasarī.

JURCIŅA UN LIDMANA PIRMĀ DEBIJA

Lietuva tomēr mūsu basketbolam izrādījās maz bīstams pretinieks. To saprata arī mūsu dienvidus kaimiņš, un sākotnēji valstu sacīkšu cikls pēc divām latviešu uzvarām tika pārtraukts. Mūsu vienīgais sāncensis atkal palika igaunis, spējās tik līdzvērtīgais konkurents, kas vienmēr prata sīvi cīnīties līdz pēdējam. Dramatiska latviešu un igauņu basketbolistu spēkošanās notika 1928. gadā Tallinā, kad vēl īsi pirms tiesnešu beigu signāla Latvija atradās 1 punkta pārākumā, tomēr pašā pēdējā mirklī igauņu centra uzbrucējs ieguva grozu, un gavilēdami par 26—25 punktu uzvaru, laukumu līksmām sejām atstāja «kalevdēļi». Mūs basketbola vēsturē tomēr nav tik nozīmīga pašās beigās zaudētā uzvara, bet pavisam kas cits. Latvijas vienības sastāva, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, varēja konstatēt ievērojamas pārmaiņas. Bija daudz jaunu seju, un to vidū arī vidusskolnieki Rūdolfs Jurciņš ar Jāni Lidmani. Skaidrs, ka pēc šīs viņu pirmās debijas izlases sastāvā neviens vēl nespēja iedomāties, kāda loma viņiem piederēs Latvijas basketbola turpmākajās gaitās, ka viņi veidos lielu visspožākajām uzvarām un panākumiem bagātu laikmetu.

REKORDUZVARA MĪĻAJĀ «KONSERVĀTORIJĀ»

Gadi nāca un gāja. Joprojām turpinājās sekmēs tik mainīgās cīņas ar igauņiem, kur uzvaras kauss nosvārās te vienā, te atkal otrā pusē. Beidzot arī lietuvieši no jauna izteica vēlēšanos mēroties spēkiem ar mūsu valsts vienību. 1933. gada 19. janvārī latviešu basketbola draugi atkal sveica dzelteni-zaļajā gērbā tērpto Lietuvas piecnieku Rīgā, šaurajā, bet tik mīļajā konservātorijas vingrotavā, kur visneērtākajos apstākļos Latvijas basketbols tomēr prata izaugt par stipru un dižu ozolu. Lietuvas basketbolistus Rīgā gaidīja ar tiešām lielu interesi, jo viņu sniegums taču bija palicis nezināms turpat 10 gadus. Un ko rādīja pati sacensība? Tā izvērtās par vienu vienīgu Latvijas triumfu. Pēc sacīkstes mūsu pašu «Sporta Pasaule» rakstīja, ka lietuvieši atstājuši iespaidu, «it kā viņi nāktu no pavisam citas pasaules». Un kā gan nē! Latvija pieveica Lietuvu ar neiedomājamu 123—10 (59—4) rezultātu. Toreiz mīļajā «konservātorijā» dzima Latvijas basketbola valsts vienības rekorduzvara, ko nepārspēja arī 1939. gadā panāktais 108—7 pārākums pār Somiju. Mūsu rekordpanākums pret lietuvjiem kaldinājās tādi, ka Lidmanis ieguva 41 un Jurciņš — 38 punktus. Šis ir augstākais punktu skaits, kādu jebkad atsevišķi latviešu basketbolisti atzīmējuši valstu sacīkstēs.

LATVIJA — EIROPAS MEISTARS!

Tā paša 1935. gada pavasarī mūsu izlases basketbolistu vidū valdīja vēl neredzēta rosība un dzīviba treniņos. Maija mēnesī Šveices pilsētā Ženevā risinājās pirmās Eiropas meistarsacīkstes basketbolā. Latvieši turpu devās ne bez izredzēm, jo jau agrāk mūsu studentu panākumi ārzemju turnejās liecināja, ka Latvijas basketbolam pat visas Eiropas mērogā pieder sverīga vieta. Tagad šai atrinai vajadzēja iegūt oficiālu apstiprinājumu. Un Ženeva mūs arī nepievīla. Vispirms tika pievolīta Ungārija 46—12, tad pierādīta 28—19 pārākums pret šveiciešiem, kas spēlēja pašā savās mājās, un finālā Latvija uzvarēja brīnumstraujo Spānijas piecnieku 24—18. Latvija kļuva pirmais Eiropas meistars basketbolā. Mūsu vienības pamata sastāvu toreiz veidoja: Lidmanis, Jurciņš, Anufrijevs, Andersons un Grūndmanis, bet sacensībās dalību ņēma vēl arī Raudzipā ar Gubiņu. Tā pirmās eiropiešu valstu sacīkstes uzvarētājs ieguva arī pirmo Eiropas meistargodu. Ženevā gan nestartēja mūsu vienmēr sīvie pretinieki igauņi, taču arī viņi nevarēja Latvijas pārākumu apšaubīt, jo pirms veiksmīgā Ženevas sirojuma kārtējā valstu sacīkstē igauņiem bija nācies piedzīvot līdz tam visprāvāko 18—35 zaudējumu.

VIENĪGĀ NEIZŠĶIRTĀ SACENSĪBA

Uzvarēt Eiropas meistaru nav ikdienišķs atgadījums. Kas to paveic, tas var tiešām lepus būt par augstvērtīgo sniegumu. To 1936. gadā zināja arī igauņi. Viņi gadskārtējai sacensībai ar Latvijas basketbolistiem gatavojās tiešām nopietni, jo sacīkstei bija jānotiek viņu zemē. Igauņi kā cīņas vietu parastās Tallinas vietā izraudzīja Tartu, kuŗas spēlētāji toreiz sastādīja Igaunijas izlases virknējuma pamata kodolu. Igauņi tiešām 1. puslaikā prata sagādāt pārsteigumu. Tas bija viņu jaunais centra uzbrucējs, turpat 2 metrus garais Kerks, kas lecastajā Tartu vingrotavas grozā meta bumbu pēc bumbas. Puslaiks noslēdzās ar igauņu 18—11 pārākumu. Eiropas meistars atradās pie zaudējuma robežas. Otrajās 20 minūtēs tomēr latvji prata grūtajā cīņā ielikt visu enerģiju un gribu. Jurciņš tomēr izrādījās pārāks par Kerku. Mūsu

Viņi visi ir nesuši sarkanbalto tērpu...

Mūsu basketbola internacionālo spēku virknējums, līdz ar atzīmēm, tik reizes katrs spēlētājs darbojies valsts vienībā, sniedz šādu ainu:

37 reizes izlāses sastāvā bijis V. Melderis.
29 reizes — A. Krauklis
28 reizes — M. Kazaks
27 reizes — V. Smits
24 reizes — J. Graudiņš
23 reizes — R. Jurciņš
21 reizi — M. Grundmanis
19 reizes — A. Vanags
16 reizes — E. Andersons
15 reizes — Dž. Raudzipā, A. Anufrijevs un A. Mārtinsons
14 reizes — J. Lidmanis
13 reizes — K. Činovičs un K. Ārens
11 reizes — J. Jansons
10 reizes — K. Sātiņš
8 reizes — V. Roze un J. Tiltiņš
6 reizes — V. Baumanis un Floriņš
5 reizes — A. Timpers, O. Pumpurs, V. Elmūts, H. Tetiņš, J. Balodis un T. Grinbergs
4 reizes — A. Jurgens, A. Hermanovskis un A. Krisons
3 reizes — N. Mūzis, Ā. Grasis, A. Grapmanis, J. Augusts, V. Samtiņš, P. Maike, Jānis Kļaviņš, A. Mālmeistars un J. Siļarājs-Solovjevs
2 reizes — A. Raminš, J. Šadeiko, R. Bārda, H. Zaļums, J. Aire, B. Deksnieks, F. Rozenbachs, V. Gulēns, H. Gulbis un I. Laukevics
1 reizi — Birkmanis, V. Svistunenko, A. Fibiņs, Podnieks, Raudzeps, B. Cilenbergs, A. Kampe, I. Zommers, A. Justs, V. Sulmanis, M. Stulpiņš un J. Jurko.

Latvija basketbolā absolvējusi pavisam 59 valstu sacīkstes, kuŗās sarkanbalto tērpu, kādā ģērbā vienmēr sacensībās devies mūsu izlases piecnieks, nesis 61 spēlētājs — latviešu basketbola visizcilākie reprezentanti.

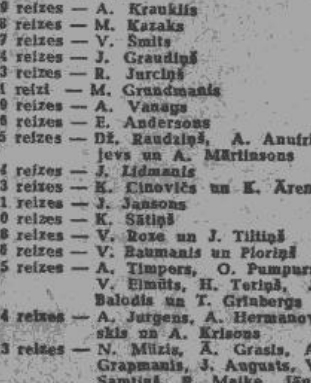

V. Melderis
(O. Sprūdes uzņ.)

piecnieks sāka punktu starpību izlīdzināt. Pēdējā minūtē igauņu pārsvars vairs telcās tikai 32—31. Tiešām atbildīga uzdevuma priekšā atradās mūsu aizsargs, tagadējais Latvijas basketbola sporta vadītājs Eduards Andersons, kad viņš beidzamajās sekundēs devās izpildīt soda metienu. Andersons, kas tad atradās savas dzīves labākā sniegumā, arī nekļūdījās, un Eiropas meistars no skaidri zaudēta stāvokļa bija panācis 32—32 izlīdzinājumu. Tā kā noteikumos paredzēto pagarinājumu nespēlēja, tad mūsu valstu sacīkšu bilancē šī ir vienīgā neizšķirtā sacensība, *kur galu galā* Eiropas meistars tomēr palika neuzvarēts.

DRĀMATISKAIS ZAUDĒJUMS BERLĪNES OLIMPISKAJĀS SPĒLĒS

1936. gada vasarā. Visas zemes lodes izcilākie atlēti pulcējās Berlīnē, lai tur spēkotos zem sporta augstākās zīmes — olimpiskā karoga. Lielajā sanāksmē neizturēt arī mūsu basketbolisti, jo groza bumbas spēle taču pirmo reizi uzņemta olimpisko sacensību programmā. Pirmais

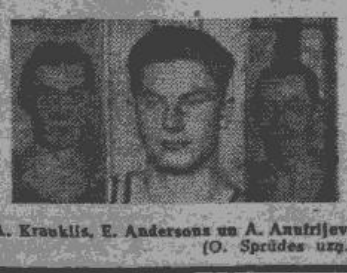

A. Krauklis, E. Andersons un A. Anufrijevs
(O. Sprūdes uzņ.)

mūsu pretinieks ir tālās aizokeana zemes Urugvajas piecnieks, kuŗu Eiropas meistars pieveic ar 20—17 rezultātu. Tad nāk kārta satikties ar Kanādu, vienu no visnopietnākajiem zelta medaļas kandidātiem. Latvijas virsnējums ir lielisku sniegumu. Puslaika atpūtā latvji dodas ar 12—9 pārākumu. Sacensības turpinājumā Latvijas pārsvars vēl palielinājās 17—10. Gandrīz visi, kas ir klāt šai sacīkstei, saskata, ka reālizēsies viena no olimpiskā basketbola turnīra mīļākām sensācijām, jo 2. puslaiks jau pāri pusei un latviešu pārākums joprojām teicās īsti prāvs. Tad pavisam negaidīti nāk mazs lūzums. Kanādiešiem izdodas vairāki patāli iemetieni, kas ir signāls zibenīgai uzbrukumu virknei. Brīnumātri rezultāts tiek līdzvarots, un beidzamo pāris minūšu laikā Kanāda izcīna pat necerēti lielu 34—23 uzvaru. Sacensības noslēgums posms izvērsās dziļi drāmatisks, jo vienība, kas trīsceturtdaļas no visa spēles laika atradās pārsvarā, visu iegūto un vēl vairāk zaudē dažos acumirkļos. Dienu vēlāk kā epilogs šai neveiksmei seko negaidīts zaudējums Polijai, un olimpiskais basketbola turnīrs turpina risināties bez Eiropas meistara līdzdalības. Galu galā Kanāda, pret kuŗu Latviju no uzvaras šķīra tikai «mata tiesa», iemanto sudraba medaļu. Šis notikums ir labākais apliecinājums tam, ka arī Latvija, nepiedzīvojot svu drāmatisko neveiksmi, varēja nopietni kandidēt gūt savā īpašumā vienu no trijām uzvaras medaļām. Notika tomēr tā, ka Latvijas basketbolisti no Berlīnes mājup atgriezās bez parastajiem uzvaras laurīem.

KAD ZAUDĒTĀJS NEVĒLAS UZVARĒT . . .

Līdzšinējie panākumi, kā arī lieliskā darbība pret Kanādu, bija Latvijas basketbolem nodrošinājuši labu slavu. Starptautiskās basketbosa savien. kongress, kas notika olimpisko spēļu laikā Berlīnē, kā pagodinājumu veiktajam darbam, uztiecēja *Latvijai sarīkot 2. Eiropas meistarsacīkstes.* Tās notika 1937. gada pavasarī Rīgas jauncelta sporta namā. Latvijai bija jāaizstāv savs Eiropas meistara gods. No visiem konkurentiem zaudēt varēja vienīgi Latvijas piecnieks. Sacensības jau priekšsacīkšu grupās izveidojās ļoti sīvas. Latvija pārliecinoši uzvarēja Čechoslovākiju, bet tad atkal likteņīgi zaudēja poļiem. Pēdējais pretinieks mūsu izlasei priekšsacīkstēs bija Francijas virknējums. Latvijas uzvaras gadījumā finālā dalībniekus vajadzēja noteikt ņemot vērā iegūto un zaudēto grozu attiecību. Latvijai, lai kvalificētos finālam, bija jāpārspēj Francija ar vismaz 7 punktu starpību. Šis apstāklis svarīgo sacīkstī padarīja sevišķi dinamisku. Latvieši, kaut arī viņus bieži vajāja neveiksme iemetienos, tomēr 2. puslaikā prata izcīnīt dažu punktu pārsvaru. Beigās lapkumā nācās skatīt pavisam neierastu ainu. Proti, tie, kas atradās zaudētāju lomā — franči centās kavēt ar veiklām kombinācijām laiku. Zaudētāji nevēlējās uzvarēt. Viņiem galvenais bija punktu starpība. Francijas izlase savu arī panāca. Latvija gan uzvarēja 26—23, taču izcīnītais 3 punktu pārākums bija par nieciņu, lai iekļūtu finālā. Ne uzvarētāji, bet zaudētāji atstāja laukumu gavilēdami. Eiropas meistara tituls tomēr palika Baltijas valstu īpašums. Latvijas vietā stājās Lietuva. Gan ne vairs tā vienība, kas kādreiz mūsu labākajiem spēkiem zaudēja 10—123, bet pavisam citi vīri, kuŗiem taču nāca arī pāris aizokeana ļaudis.

JAUNĀ MAIŅA IR KLĀT!

Eiropas meistarnosaukums gan Latvijas basketbolam bija zudis, taču pēc pavisam īsiņa krizes perioda mūsu groza bumbas spēlētāju mākas panākumi sāka atgūt agrāko spožumu, pie kam tas notika brīnumātri. Jau tā paša 1937. gada rudenī latviešu studentu vienība, ar neaizmirstamo Jurciņu priekšgalā, sekmīgi aizstāvēja akadēmisko pasaules meistartitulu. Turpat Parīzē pāris mēnešus vēlāk Nāciju kausa izcīņā Latvijas reprezentācija ierindojās 2. vietā, zaudējot finālā pašiem sarīkojuma organizētājiem frančiem tikai ar 1 punktu. Tallinā tika uzvarēta Igaunija un 1938. gada pavasarī nāk lielais revanšs cīņā ar Francijas izlasi. Rīdzinieki pieredz Latvijas triumfālo 52—14 panākumu. Un tie, kas tik katastrofāli zaudē, ir Francijas basketbolisti. Tie paši, kas pirms gada Eiropas meistarsacīkstēs aizkrustoja latviešu virknējumam ceļu uz finālu. Tālāk rudenī uzvara starptautiskajā Berlīnes turnīrā. Latvijas basketbola jaunā maiņa ir klāt! Vienībā skatāmas lielas pārmaiņas. Tagad uzbrukumā redzams ASK trijnieks: Smits, Melderis un Vanags, kuŗus allaž papildina rūdītais Starta vīrs Krauklis. Aizsardzībā stingru «dzelza sienu» sastāda Graudiņš ar Kazaku, kuŗiem drīz piebiedrojas Ārens, arī ASK piecnieka dalībnieks. 1939. gada ziemā Latvijas izlases komplektējums vairs nezina, ko nozīmē zaudējumi. Pat Eiropas meistaram Lietuvai no Rīgas nākas šķirties kā pārspētam pretiniekam, pie tam ne ar 1 vai 2, bet ar 11 punktu starpību (29—18). Latvijas basketbols ir priekšzīmīgi sagatavots, lai varētu nopietni domāt par Eiropas meistartitula atgūšanu.

MĪĻĀ LAIME GLĀBJ EIROPAS MEISTARU

Atkal pavasaris, atkal maļļs un atkal Eiropas meistarsacīkstes basketbolā — jau trešās pēc skaita. Soreiz 1939. gadā tās risinās Lietuvas metropolē Kaunā un ir pašas visskandaļozākās, turklāt vēl sensacionālākās. Vispirms jau strīds par ga-

A. Floriņš un R. Jurciņš
(O. Sprūdes uzņ.)

ŗajiem vīriem, kam piedevām vēl klāt tas, ka Lietuvas vienības pamata piecnieks gandrīz 100 proc. sastādās gan oficiāli no *lietuviešiem, bet visi vēl šurpu mērojuši* tālu ceļu pāri okeanam, un viens pats galvenais «strīdus ābols», vairāk kā 2 metrus garais Lubinas, reprezentējis Ameriku pirms 3 gadiem Berlīnes olimpiskajās spēlēs. Vēl kāda nesaprotame priekšrocība: *Lietuva ka rikotāja var izvēleties pirmo* pretinieku. Un ko dara lietuvieši? Viņi izrauga par sāncensi meistarsacīkšu 1. kārtas spēlē Latviju, savu visbistamāko pretinieku. Tas, liekas, ir taktisks manevrs, un Latvija un Lietuvu sastopas jau pirmajā sacensību vakarā. Skatītāju tūkstoši ir pārsteigti par to, ko viņi redz laukumā. Milzis un viņa aizokeana piepalīgi nespēj salauzt latviešu basketbolistu neiedomājami sīksto pretestību. Cīņa risinās par katru punktu. Puslaiks beidzās 17—15 Latvijas labā. Arī otrajās 20 minūtēs mūsu basketbolisti lielāko daļu atrodas vadošā lomā. Pat vēl pēdējā minūtē rezultāta dēlis rāda Latvijas izlases 1 punkta pārākumu: Latvija — 36, Lietuva — 35. Bumba ir lietuviešu aizsargiem. Tāla piespēle uz laukuma otru galu, kur pie mūsu sargātā groza stāv Lubinas. Bumba jau nonākusi viņa rokās. Lubinas met. Bumba mirkli svārstās uz groza malas, tad nosveras par «būt» un izkrīt cauri tīklipam. Milzim ir laimējies. Neaprakstāmas ovācijas un gaviles sveic Lietuvas uzvaru 37—36 — ar vienu punktu. Latvijas izredzes, atgūt Eiropas meistara godu, ir zudušas. Bet kā zudušas? Cīņā, kuŗai gandrīz nav līdzīgas vīšā basketbola vēsturē. Un tomēr jau pirms meistarsacīkšu sākuma nolemts, ka Eiropai šoreiz būs 2 meistari: neierobežoto un ierobežoto augumu grupās. Visam pāri tomēr stāv absolūtais meistarnosaukums, un to otro reizi izcīna Lietuvas basketbolisti. Latvija kļūst Eiropas meistars Nr. 2, ierobežoto augumu grupā. Šis titulējums mūsu basketbolam nekad nav bijis galvenais, bet par pašu visvarīgāko uzskatāms, ka Eiropas meistars Nr. 1 mūs spēja pievolīt tikai ar 1 punkta pārsvaru, to pašu nodrošinot pēdējās sekundēs. 3. Eiropas meistarsacīkšu sacensības ir pagaidām mūsu basketbola beidzamās lielās cīņas, kas joprojām liecināja, ka mūsu groza bumbas spēles izcilākie pratēji ir vieni no labākajiem Eiropā.

MELDERIS — REKORDINTERNACIONĀLS, BET JURCIŅA VARĒJUMS JOPROJĀM NEAIZSNIEGTS

Blakus skatāmais saraksts skaidri pasaka, cik reizes mūsu izlases spēlētāji katrs darbojušies valsts vienības sastāvā. Latvijas basketbola rekordinternacionāla gods pieder Visvaldim Melderim, kuŗa vadībā mūsu izlases piecnieks atzīmējis visus krāšņos beidzamo gadu panākumus. Melderis sarkanbalto tērpu nesis 37 reizes. Tālāk gan jau zem trīsdesmit robežas seko Krauklis ar Kazaku, divi no mūsu basketbola visciņīgākajiem un čaklākajiem dēliem. Tad atkal nāk jaunāko laiku pārstāvji Šmits un Graudiņš, aiz kuŗiem mūsu internacionālo cīnītāju virknējumā Nr. 6 pieder Rūdolfam Jurciņam, vīram, kuŗa vārds ir ierakstīts Latvijas basketbola pašā pirmajā zelta lapaspusē. Gan Melderis valsts vienībā spēlējis 14 reizes vairāk kā Jurciņš, tomēr šie skaitļi neraksturo to, kādi apstākļi valdīja Jurciņa un kādi Mel-

(Beigas 2. lpp.)

Godina kritušā sportista piemiņu

Pirmās šīs sezonas paukošanas sacīkstes rīko sp. b-ba Auseklis. Tas būs interns sarīkojums Auseklja zobenistiem, kuŗā izcīnīs austrumu frontē varoņu nāvē kritušā paukotāja Ilmāra Melbārža piemiņas balvu. Sacīkstes notiks 21. novembrī Dzirnavu ielā 105.

SMAGATLĒTIKAS KURSI IESĀCĒJIEM

1. Rīgas Atlētikas Klubs rīko kursus iesācējiem visos smagatlētikas sporta veidos — boksā, svaru celšanā un grieķu-romiešu cīņā. Pieteikšanās kursiem pirmdienās, trešdienās un piektdienās no plkst. 19 kluba mītnē, Peldu ielā 22. Kursi sāksies trešdien, 17. novembrī. Kursantu ērcībā tiks nodotas visas 1. RAK plašās telpas, dušas un lāva.

US UN STUDENTU ŠĀVĒJU

sanāksme notiks 17. novembrī pl. 18.30 Stabu ielā 32.

AMATIERA BASKETBOLISTU

treniņš notiks piektdien, 19. novembrī, no pl. 21—22 Vingrotāju ielā 1.

BOLDERĀJAS—VYTIS

draudzības sacīkste basketbolā nenotiks vis ceturtdien, kā iepriekš ziņots, bet gan piektdien plkst. 19 Bolderājā.

Rob. Liepiņš
PODNIEKA DARBNĪCA
Rigā, Pleskavas ielā 76
Tālrunis 93114

ASFALTA, CEMENTA PREČU UN JUMTA PAPES RŪPN.
„SEGUMS"
Rigā, Pētersalas ielā 21
Tālrunis 61615

METALLIETUVE
A. Kambars
dib. 1918. g.
Rigā, Dārzaugļu ielā 12
Tālrunis 91067

Firma
Spanovskis
MAIZNĪCA
Rigā, Latgales ielā Nr. 210
Tālrunis 31818

HIPODROMĀ

rikšošanas sacensības
21. novembrī, plkst. 10
Nāk. sacensības: 28. nov. un 5. dec.

MAIZES CEPTUVE
M. Platups
Rigā, L. Nometņu ielā Nr. 8-a
Tālrunis 43682

STIKLA FABRIKA
„Neo-Feniks"
Rigā, Narvas ielā 2

27. novembrī sāksies Latvijas meistarības izcīņa basketbolā

Savā pēdējā sēdē Latvijas basketbola savienības vadība izlēma vairākus svarīgus jautājumus, noteicot un izstrādājot arī Latvijas 1944. gada meistarības izcīņas kārtību. Ievērojamākais jautājums ir, ka virsligā turpmāk spēlēs arī Liepājas Olimpija, kuŗa mūsu basketbola augstākā klasē uzņemta kā teicamākā provinces vienība. Sievietēm turnīrā Latvijas meistara titula dēļ cīnīsies arī Liepājas Sporta Biedrības pieczniekes. Liepājnieku līdzdalība meistarībā notiks gan vienīgi tai gadījumā, ja par piemērotu meistarības spēlēm atzīs Liepājas vingrotavu, kas noskaidrosies tuvākās dienās. Virsligā tādi konkurēs 6 vienības: Starts, ASK, Daugavieši, US, LSB un Liepājas Olimpija. Sievietēm sacensībās savu līdzdalību pieteikušas 7 biedrības: ASK, Daugavieši, US, Starts, LSB, VEF un Liepājas Sporta Biedrība. Nedaudz pārgrozīts ligu sadalījums arī Rigas apgab. meistarības izcīņā, kur turpmāk augstākā klase būs A liga, kuŗā spēlēs LDzB, VEF, RFK un Vairoga pieczniekī, bet ārpus konkurences piedalīsies arī Jelgavas SB basketbolisti. 1. ligā sacentīsies 7 vienības — Auseklis, Bolderāja, Amatiers, RV, Vytis, Nedzirdīgo Sports un Jūrmalas Sports. 2. ligā (11 vienības) — ASK, Starts, Daugavieši, US, LSB, LDzB, VEF, Auseklis, Vytis, Nedzirdīgo Sports un Amatiers. 3. ligā (7 vienības) — ASK, Starts, Daugavieši, US, LSB, LDzB un Auseklis. Viskuplākais dalībnieku skaits (15 vienības) ir jaunatnes ligā, kuŗā startēs: ASK, Starts, Daugavieši, US 1., US 2., LSB, LDzB 1., LDzB 2., VEF, Auseklis, Vytis, RFK, Amatiers, RV un Bolderāja.

Meistarības izcīņa virsligā A ligā, 1. ligā, jaunatnes ligā un sievietēm grupā sāksies 27. novembrī, bet 2. un 3. ligā — februāŗa mēnesī. Sacensības visās ligās risināsies DSG vingrotavā. Virsligā un A ligā spēles risināsies 2 riņķos, 1. un 3. ligā — 1 riņķī, bet 2. un jaunatnes ligā visas vienības tiks dalītas divās priekšsacīkšu grupās, no kuŗām finālam kvalificēsies 2. ligā — divas un jaunatnes ligā — trīs teicamākās vienības. Sievietes vispirms sacentīsies kvalifikācijas turnīrā (1 riņķī). Pirmo 4 vietu izcīnītāji spēlēs Latvijas meistartitula dēļ (1 riņķī), bet pārējās 3 vienības satiksies atsevišķā turnīrā. A ligas labākā Rigas vienība iegūst tiesību sacensties ar apgabalu uzvarētājiem dēļ pārejas uz virsligu. Uzvarētājs no Rigas un apgabalu savstarpēja turnīra sacensas ar virsligas pēdējās vietas ieguvēju 1 reizi. No 1. ligas uz A ligu pāriet 1. ligas uzvarētājs, bet no A ligas šogad neviena uz 1. ligu nepāriet. Ja kāda vienība uzdod vienu spēli, tad līdz ar to tā tiek izslēgta no turnīra.

Biedrībām virsligā, A ligā un 1. ligā jāpiesaka 5 spēlētāju vārdiskais sastāvs, kuŗiem jāizspēlē puse no spēlēm, skaitot jau ar 1. riņķi, un 5 rezervistu vārdiskais sastāvs, kas var spēlēt nākamā zemākā klasē, t. i. 2. ligā, tomēr nāpārejot uz augstāko klasi. 3. ligā jāpiesaka 5 spēlētāju vārdiskais sastāvs. No zemākās ligas uz augstāko ligu pāriet ar 3. nospēlēto puslaiku, pie kam pagarinājumu pieskaita pie 2. puslaika. Nepieteiktie spēlētāji skaitās tajā vienībā, kuŗā viņi pirmo reizi ņem līdzdalību. Jaunatnes ligā jāpiesaka 5 spēlētāju vārdiskais sastāvs un vismaz 3 rezerves spēlētāji tām biedrībām, kuŗām jaunatnes ligā ir vairākas vienības. Jaunatnes ligas spēlētāji var spēlēt augstākā ligā tikai ar sporta vadītāja un ārsta atļauju un pāriet augstākā ligā ar 3. puslaiku. Šajā sezonā jaunatnes ligas meistarības spēlēs var piedalīties spēlētāji, kuŗi dzimuši 1926., 1927., 1928. un 1929. gadā. Vienību vārdiskie sastāvi jāpiesaka līdz š. g. 17. novembrim plkst. 17.30, kad arī Sporta pārvaldes telpās, Ģertrūdes ielā 6, notiks spēļu izloze visām ligām.

BASKETBOLA TRENIŅSTUNDU SADALĪJUMS

Basketbola savienība treniņstundu sadalījumu DSG vingrotavā izstrādājusi šādu:

Pirmdienās no pl. 13.25—14 LDzB, no pl. 20—21 US (no 1943. g. 15. nov. līdz 1943. g. 12. dec.); LSB (no 1943. g. 13. dec. līdz 1944. g. 9. janv.); ASK (no 1944. g. 10. janv. līdz 1944. g. 5. febr.); Daugavieši (no 1944. g. 7. febr. līdz 1944. g. 5. martam); US (no 1944. g. 6. marta līdz 1944. g. 2. aprīlim); no pl. 21—22 Daugavieši (no 1943. g. 15. nov. līdz 1943. g. 12. dec.); US (no 1943. g. 13. dec. līdz 1944. g. 9. janv.); LSB (no 1944. g. 10. janv. līdz 1944. g. 6. febr.); ASK (no 1944. g. 7. febr. līdz 1944. g. 5. martam); Daugavieši (no 1944. g. 6. marta līdz 1944. g. 2. aprīlim).

Otrdienās: no pl. 20—21 ASK (no 1943. g. 15. nov. līdz 1943. g. 12. dec.); Daugavieši (no 1943. g. 13. dec. līdz 1944. g. 9. janv.); US (no 1944. g. 10. janv. līdz 1944. g. 6. febr.); LSB (no 1944. g. 7. febr. līdz 1944. g. 5. martam); ASK (no 1944. g. 6. marta līdz 1944. g. 2. aprīlim); no pl. 21—22 VEF.

Trešdienās: no pl. 13.25—14.30 ASK; no pl. 16.30—18 Starts; no pl. 18—19 LSB (no 1943. g. 15. nov. līdz 1943. g. 12. dec.); ASK (no 1943. g. 13. dec. līdz 1944. g. 9. janv.); Daugavieši (no 1944. g. 10. janv. līdz 1944. g. 6. febr.); US (no 1944. g. 7. febr. līdz 1944. g. 5. martam); LSB (no 1944. g. 6. marta līdz 2. aprīlim).

Ceturtdienās: no pl. 10—11.20 RFK.

Piektdienās: no pl. 7—8 LSB; no pl. 8—9 Starts; no pl. 9—10 Daugavieši; no pl. 10—11 US; no pl. 11—12 Vytis; no pl. 15—16 Auseklis; no pl. 16—17 Vairogs; no pl. 17—18.30 LDzB.

Sestdienās: no pl. 7—8 VEF; no pl. 17.25—15 Nedz. Sports (tikai līdz 4. dec.); no pl. 15—16 RV (tikai līdz 4. dec.); no pl. 10—19 Starts (tikai līdz 22. nov.); no pl. 19—20 Daugavieši (tikai līdz 22. nov.); no pl. 20—21 RFK (tikai līdz 22. nov.); no pl. 21—22 Auseklis (tikai līdz 22. nov.).

Svētdienās: no pl. 7—8 Nedz. Sp. (tikai līdz 22. nov.); US (sākot ar 23. nov.); no pl. 8—9 Bolderāja (tikai līdz 22. nov.); no pl. 9—10 ASK (tikai līdz 22. nov.); no pl. 16—17 US (tikai līdz 22. nov.); no pl. 17—18 LSB (tikai līdz 22. nov.); no pl. 18—19 Vairogs (tikai līdz 22. nov.); no pl. 19—20 LDzB (tikai līdz 22. nov.); no pl. 20—21 VEF (tikai līdz 22. nov.); no pl. 21—22 Vytis (tikai līdz 22. nov.).

Ja treniņstundas apmeklēs mazāk kā 10 dalībnieku, tad tas būs par iemeslu attiecīgo treniņstundu atņemšanai.

AUSEKLA BASKETBOLISTU

sanāksme notiks 16. novembrī pl. 19 Skūņu ielā 17 — 1.

PIRMS 10 GADIEM

● Latvijas meistarības sacensības sāk basketbolisti, jau pirmajās spēlēs izraisot sīvas un pārsteigumiem bagātas cīņas. Meistara titula aizstāvētājs LVKA piecnieks gan uzvar savu lielo pretinieku US 41—31, bet tad divas reizes pēc kārtas LVKA komplektējums, kas sastādījās no vēlākajiem Starta krāsu pārstāvjiem, atrodas pavisam tuvu pie zaudējuma robežas. Toreiz vēl maz rūdītā ASK vienība 1. puslaikā pret «karodzniekiem» panāk 23—16 pārākumu, un arī LJ basketbolisti pirmajās 20 minūtēs pār LVKA viriem atzīmē 22—13 pārsvaru. 2. puslaikā tomēr meistars prot zaudēto atgūt: gala rezultātā LVKA uzvar ASK 40—32 un LJ ar 43—26 rezultātu. Pēc šiem grūtajiem, bet vērtīgajiem panākumiem LVKA piecnieks nostājās meistarības turnīra priekšgalā. LVKA ir vienīgā vienība, kuŗai nav neviena zaudējuma.

● Skaistu jubilejas brīdi atzīmē Arkadijs Pavlovs, viens no mūsu visu laiku ievērojamākiem futbolistiem. Aizrit 10 gadu, kopš Pavlovs darbojas Latvijas valsts vienībā un reizē ir arī uzticīgs savas biedrības RFK dēls. No 1924. gada, kad Pavlovs pirmo reizi Parīzes olimpiskajās spēlēs sacīkstē pret Franciju nesa Latvijas izlases vienpadsmita sarkanbalto tērpu, līdz 1933. gada rudenim, kad viņš pēdējo reizi bija mūsu valsts vienības locekļis Latvijas — Lietuvas sacensībā, Pavlovs izlases komplektējumā spēlējis pavisam 38 reizes.

Futbolā uzvar visi favoriti

Rigā un Liepājā vakar sākās mūsu sporta vadītāja Roberta Plūmes balvas izcīņa futbolā. Nenotika Jelgavā paredzētā Jelgavas SB — Rigas Auseklja sacensība, jo jelgavnieki jau iepriekš paziņoja, ka viņi no spēles atsakās. Auseklis tādā veidā kvalificējās tālākām cīņām bez nopietnām «gaivas sāpēm». Vakar, sporta vadītāja balvas izcīņas ievadījumā, risinājās mazāk nozīmīgas sacīkstes, kamēr daudz saistošākas tās jau gaidāmas nākamajā svētdienā. Otrās kārtas pretinieki gan vēl nav zināmi, jo tos salozēs tikai šodien vai rīt. Vakardienas uzvarētāji absolvēs nopietnas spēles turpmāk, bet tāpat bez «darba» nepaliks arī zaudētāji. Tiem risināsies gandarījuma turnīrs. Sporta vadītāja balvas izcīņa beigsies tikai decembrī. Mūsu futbola sezona tādēļ šogad būs ļoti gara, bet ziemas atpūta — pavisam īsa.

●

Vienā spēlē 17 vārti! Sporta vadītāja R. Plūmes balvas izcīņas ievadījumā bagātīgākais vārtu birums bija spēlē, kur sacentās vācu karaviru 1. un 2. vienība. Sākumā šķita, ka noteikti pārākā būs 1. izlase, jo tā beidza puslaiku ar sev labvēlīgu 4—1 rezultātu. Otrajās 45 minūtēs spēku samērs tomēr arvien vairāk līdzsvarojās un bija pat brīdis, kad sekoja 5—5 izlīdzinājums. Apmēram 4 minūtes pirms beigām 1. vienība no jauna tika 9—7 vadībā un galu galā uzvarēja ar 9—8 izņēmumu, t. i. rezultātu, kādus parasti skatām rokas bumbas sacensībās. Abās vienībās visvājāk darbojās aizsardzības spēki, kādēļ arī ķēklie uzbrucēji gandrīz pie katra caurgājiena atzīmēja pa panākumam. Ik izlasē spēlēja tikai 10 vīru. Uzvarētāju ķēklākie vārtu ieguvēji bija Finks (pārspēja pretinieka vārtsargu 4 reizes) un Hildebrants (3), bet zaudētājiem — Pezsike (4).

Daugavieši uzvar bez grūtībām. Bija gaidāms, ka vakardienas nopietnākā sacensība būs Daugaviešu — Vairoga sastapšanās. Pierādījās pretējais, jo ievērojamā pārsvarā atradās Daugavieši. Viņi gan uzstājās bez savā parastā vārtsarga Keslera, bet uzvarētāju vārtsargam šajā spēlē izrādījās pavisam maz darba. Savā teicamākajā komplektējumā nebija arī Vairogs. Skatījām brīžus, kad Daugaviešu pārākums teicās sevišķi prāvs. Jau puslaika atpūtā virsligas jaudis gāja ar 8—2 pārsvaru, bet nobeigumā Daugavieši uzvarēja pat 11—2! Otrajā puslaikā pavīdēja daudz asumu, no kuŗiem gan tehniski pārākie Daugavieši vienmēr centās izvairīties un tādā veidā nevienā cietušā nebija. Uzvarētāju vidū atkal spēlēja arī Znatnaja un ieguva 4 vārtus, bet pārējos reālizēja: Pētersons — 2, Freimanis — 2, Vucens — 2 un Cehmraugs — 1. Kad stāvoklis jau bija 6—0 Daugaviešu labā, Vairoga vienpadsmitam 2 reizes pēc kārtas vārtu ieguvumu atzīmēja čaklais Makuljevičs.

US 2—1 vadībā, bet beigās zaudē 3—7. VEF — US sacensībā studentu rezerves vārtsargs Norītis jau 1. minūtē nespēja tvert Peičas raidījumu. Vēlāk gan notika pat tā, ka US nonāca 2—1 vadībā, bet 1. puslaiks beidzās 2—2 neizšķirti. Vefieši, kuŗi sākumā nepiegāja sacensībai ar vajadzīgo nopietnību, spēles turpinājumā jau darbojās arvien enerģiskāk un neilgā laikā tika 6—2 vadošā lomā. Bluķis ar 11 m soda sitienu gan studentiem vienus vārtus atguva, bet sekoja jauns pretinieka panākums, kas iznākumā virsligas VEF izlasei deva augstu 7—3 uzvaru. Vefiešu vārtu šāvēji šoreiz bija: Liģeris (3), Bernats, Peiča, Blaubergs un Niedrītis. US labā 2 reizes sekmīgi bumbu pretinieka vārtos ieraidīja Bluķis, bet reizi Klints. Pēdējais vispār sniedza krietnu darbību, tāpat kā vairāki citi US jaunās paaudzes cīnītāji. Labākā vienība laukumā gan nepārprotami bija spēcīgā VEF izlase.

Arī «vilkiem» asi zobi... Vakardienas sacensībās teicamākas sekmes nespēja gūt neviena no spēcīgākajām 1. ligas vienībām. «Vilku» asos zobus izbaudīja Bolderājas vienpadsmits, kas guva krietnas sekmes Rigas rudens turnīrā. Rigas Vilku komplektējumā iztrūka daži labākie spēki, starp tiem arī vārtsargs Bebris, kuŗš Starta vienībai vakar Liepājā palīdzēja izcīnīt Latvijas meistarnosaukumu rokas bumbā. Viss tas tomēr nekavēja RV jaudīm gūt skaistu 5—1 uzvaru. Pusleika rezultāts bija 3—1. Par «vilku» uzvaru nenācās ne brīdi šaubīties. Virsligas RV izlases labā vārtus ieraidīja — Skadiņš (2), Kudrašova (2) un Gulbis (1), bet bolderājiešiem — Briedis.

Briedis šoreiz nebija nepieciešams! RFK vienība sacensībā pret Amatieri uzstājās bez Brieža, Gaubšteina, K. Freimana un Rusmaņa. Līdzīgi Bebrim arī RFK vārtsargs Briedis vakar kopā ar Starta rokas bumbas vienību, bija aizceļojis uz Liepāju. Brieža vajadzība Rigā šoreiz tiešām nebija liela, jo Amatiera uzbrucēji nespēja pārvarēt arī viņa atvietotāju — jaunatnes ligas vārtsargu Saulīti. RFK uzvarēja 7—0. So 7 vārtu ieguvumu savā starpā sadalīja Firsovs (3), Pidriksons (2), Prūsis un Krupšs. Pirmajās 45 minūtēs Amatiera vārtsargs Spundiņš kapitulēja gan tikai 1 reizi, bet otrā puslaikā RFK uzvara izveidojās prāva un iespaidīga. Atzīmējams, ka RFK visu spēles laiku bija lielā pārsvarā. Vāji darbojās vienīgi «kluba» uzbrukuma pieczniekī.

Grūti brīži Olimpijai. Pavisam grūti savās mājās klājās Liepājas Olimpijai, kuŗas pirmais pretinieks sporta vadītāja R. Plūmes balvas izcīņā bija LDzB vienpadsmits. Maz nozīmes bija gan tam, ka liepājnieki atradās noteiktā pārsvarā, jo viņu uzbrucēji tālāk par dzelzceļnieku aizsardzību netika. Pat visizdevīgākās situācijas olimpiešiem nebija «pa prātam», lai ieņemtu rīdzinieku sargātos vārtus. Puslaika rezultāts izrādījās 1—0 labvēlīgs LDzB vienībai, kuŗas sastāvā bija vairāki jaunās paaudzes spēlētāji. Tikai otrā puslaikā dzelzceļnieku vārtsargs ar visu bumbu atradās tīklā, kas Olimpijai deva 1—1 izlīdzinājumu. Rīdzinieki pilnīgi pārņēma aizsardzībā un uzbrukumā vairs palika viengi Robots, pēc kuŗa centrējuma Ozols 1. puslaikā guva vārtus. Olimpijas pārsvars bija tiešām milzīgs, bet uzvaru deva tikai 11 metru soda sitiens, kuŗu liepājnieki sekmīgi reālizēja īsi pirms spēles beigām. Pēc tam, kad skatītāji pamatīgi bija «izdrebinājuši sirdis», Olimpija uzvarēja ne vairāk kā 2—1.

Meistars palīek meistars! Tā tas nu ir: Latvijas un Rigas meistars, kas reizē ir arī Latvijas kausa ieguvējs, savu prasmi šoreiz lika izjust 1. ligas LSB vienībai. ASK vienpadsmits uzvarēja 8—0. Šis rezultāts jau pats par sevi aptiecina pretinieku spēka samēru. Abas vienības nebija savos labākajos sastāvos un LSB uzstājās tikai ar 9 viriem. Ik puslaikā meistars guva 4 vārtus un reizi bumbu LSB vārtos ieraidīja pat ASK vārtnieks Vītols, kuŗā 2. puslaikā bija centra uzbrucējs, bet tā vietu ieņēma aizsargs Dzerelis. Šādā jautrā spēlē meistaram tika viegla uzvara. Vārtu «autori» bija: Vītoliņš (3), Putniņš (2), Vītols, «Dniņš un Pučkovskis. Otrā puslaikā LSB laudis līdz ASK vārtiem nokluva tikai vienu vienīgu reizi. Esot arī skaitliski mazākumā, 1. ligas LSB vienībai pret meistaru tiešām bija grūti pastāvēt.

Uzvara bez spēles. Vienīgā 1. ligas vienība, kuŗa sporta vadītāja R. Plūmes balvas izcīņā turpinās spēles spēcīgāko 8 dalībnieku grupā, ir Auseklis. Rīdzinieku starts vakar Jelgavā izpalika, jo Jelgavas SB vienība sacensību uzdeva, par to paziņojot jau pagājušā nedēļā. Kas gatu galā ir ar jelgavniekiem: viņiem trūkst spēlētāju vai disciplīnas?

Starts-Latvijas meistarvienība rokas bumbā

Vakar Liepājā risinājās fināla spēle Latvijas meistarības izcīņā rokas bumbā. Rigas spēcīgākā izlase Starts sacentās ar Kurzemes meistaru Olimpiju. Sacīkste Liepājā bija modinājusi plašu interesi. Startieši sākumā darbojās ļoti sekmīgi un Briedis jau 5. minūtē guva vārtus. Neilgi pēc tam Ailis paaugstināja rezultātu uz 2—0. Tāds palika arī puslaika rezultāts. Redzamā pārsvarā Starts atradās otrajās 45 minūtēs, kaut arī ridzinieku uzbrucēju darbs ne vienmēr bija pārdomāts. Allaž neizmantots palika kreisais ārējais uzbrucējs, kur sākumā spēlēja Krauklis un vēlāk Briedis. Starta vienības teicamākā daļa noteikti bija posargu līnija un aizsardzība. Kad startieši jau atradās 4—0 vadībā, Lejnieks ieņēma vārtus arī olimpiešu labā. Tas gan palika kurzemnieku vienīgais ieguvums. Starts visumā nodemonstrēja krietnu sadarbību laukumā un arī teicamus metienus. Ridzinieki uzvarēja 7—1 un izcīnīja Latvijas meistarnosaukumu, kas Starta īpašumā pēdējo reizi bija 1938. gadā. Mūsu jaunajā meistarvienībā vakar darbojās: Bebris, Altbergs, F. Bitcavs, V. Bitcavs, Klīve, Silakalns, Sarkans, Zebeliņš, Briedis, Ailis un Krauklis. Vārtu ieguvēji bija: Briedis (2), Ailis (2), Altbergs, Zebeliņš un Krauklis. Olimpijas vienpadsmitā redzējām: Lazdu, Šrāderu, Sudmali, Gusikātu, Kadiķi, Kiršfeldu, Kalēju, Lejnieku, Jūrmalu, Rukutu un Medni. Sacensību labi vadīja Gulbis (VEF).

NO PIRMĀS VALSTS SACĪKSTES EIROPĀ...

(Sākums 1. lpp.)

dera laikā. Līdz pat 1935. gadam Latvija sezonā, ar pāris izņēmumiem, neabsolvēja vairāk kā vienu valstu sacīkšti. Melderis izlases komplektējumā pirmo reiz uzstājās 1936. gadā, gandrīz reizē ar to brīdi, kad mūsu basketbols uzsāka bagātīgo starptautisko sacīkšu ciklu. Jurciņš pirmo debiju valsts vienībā absolvēja 1928. gadā un beidzamo reizi bija izlases piecnieka kapteinis 1937. gadā. Tātad bez pārtraukuma viņš izlases komplektējumā darbojies 10 sezonas, izlaižot šai laikā 1 sacensību (Latvija — Lietuva 1937. gadā). Tādi šis Jurciņa varējums joprojām nav pārspēts, pie kam aiz viņa kā nākamie ilggadīgākie valsts vienības dalībnieki nāk Krauklis, Kazaks un arī Lidmanis. Protams, bez Jurciņa citādos apstākļos lielāks būtu arī pārējo, par visām lietām Latvijas basketbola vispirmo celmlaužu (Timpera, Baumaņa, Ploriņa, Rozes, Zaļuma, Jurgena, Lidmaņa un citu) valstu sacīkšu skaits.

STARPTAUTISKO SACENSĪBU RITUMS NAV PĀRTRAUKTS

Latvija basketbolā absolvējusi pavisam 59 valstu sacīkstes, pie kam visvairāk (22 reizes) mūsu pretinieks bijis Igaunijas piecnieks. 59 sacensību bilancē ietilpst: 40 uzvaras, 18 zaudējumi un 1 neizšķirta sacīkste. Iegūti 2180 punkti, bet zaudēti ne vairāk kā 1490. Mūsu basketbola panākumi 20 gadu laikā uzrāda tiešām jauku kopējo vērtējumu, kur ar pāris izņēmumiem pret visiem sāncenšiem atzīmēts lielāks uzvaru skaits, nekā nācies zaudēt. Kara laiks, kuŗam ir daudzas nesalīdzināmi svarīgākas un nopietnākas prasības, ierobežojis arī mūsu basketbolistu starptautisko sacensību ciklu.

Jānis Zariņš.

Sporta biedrības Daugavieši
KONCERTS
22. novembrī pl. 19 LU aulā. Piedalās: **H. Lūse, L. Garūta, A. Kaktiņš, M. Vētra un T. Kalniņa vīru koris.** Programmā latviešu komponistu darbi. Biļetes dabūjamas Daugaviešu mītnē Lāčplēša ielā 6 un koncerta dienā pie kases.

50. reizi!

Vakar 50. reizi rīngā devās mūsu ievērojamais spalvas svara bokseris J. Klusovs. Uzņēmumā: Klusovs pēc jubilejas cīņas ar savu pretinieku liepājnieku B. Meļķi un sekundentu — Latvijas smagā svara meistaru Meiļi.

(O. Sprūdes uzņ.)

Jānis Klusovs 50. reizi ringā

Ievadīta rudens sezona mūsu boksa sportā: latviešu sporta vadības uzdevumā Auseklis vakar rīkoja plašas eksternas sacensības. Tajās startēja Rīgas, Liepājas un Tukuma bokseri. Jo sevišķi iepriecināja provincieši līdzdalība. Viņu ierašanās Rīgā apliecināja, ka liepājnieki un tukumnieki darbam piegājuši ar lielu nopietnību. Nav šaubu, ka provincieši savas spējas izkops tikai nopietnā konkurencē, kur vienīgi gūstama rutīna. Pieci desmito reizi ringā uzstājās mūsu teicamais spalvas svara reprezentants Jānis Klusovs (Rīgas Auseklis). Viņa jubilejas debija vainagojās ar uzvaru. Cirka nams atkal bija izpārdots: boksam Rīgā draugu nekad nav trūcis! Patīkami, ka sportisti sapēma jaukas balvas. Klusovu viņa jubilejas brīdī sveica Latvijas smagatlētikas savienības vad. Kāde un Ausekļa priekšnieks Cers.

●

Mušas svars. Šajā visvieglākajā svara kategorijā skaitītāji sacensības neredzēja, jo vienīgajam dalībniekam Monokandilovam (Rīgas Auseklis) gluži vienkāršī nebija pretinieku.

Gaļa svars. Arī šeit bija tikai 2 sacensoņi — Stuģis un Žukovskis. Abi viņi reprezentēja mūsu ievērojamākās boksa sporta organizācijas Rīgas Ausekļa krāsas. Izveidojās viena no sarīkojuma vērtīgākajām sacensībām. Sākumā šķita, ka kungs un noteicējs ringā būs augumā mazākais Žukovskis. Otrais un trešais gājiens šīs domas tomēr izklīdināja. Tad dominēja Stuģis, nodemonstrējot it saprātīgu cīņas veidu, kas viņam arī nodrošināja punktu pārākumu. Uzvarētājs vispirms bija labāks taktiķis, kamēr Žukovskis nespēja pareizi novērtēt savus spēkus un cīņas beigās apsika izturība. Abi bokseri pārējo sacensoņu vidū atzīstami kā krietni vīri.

Spalvas svars. Savā 50. jubilejas sacensībā Klusovs (Rīgas Auseklis) guva punktu uzvaru pret B. Meļķi (Liepājas Auseklis). Ļoti pareiza bija liepājnieka pieeja cīņai. Viņš jau sākumā apzinājās, ka Klusovu uzvarēt laikam nespēs, tādēļ «netrakoja». Kaut arī 2. gājienā Meļķis brītiņu sabija uz dēļiem, tomēr sacensību tas beidza samērā svaigs un vēl pēdējās minūtēs «nekautrējās» pat uzbrukt! Meļķis zaudēja godam. Ka viņam bokss tiešām interesē, vērojām jau pagājušā sezonā, un pieliktais darba nav palicis bez sekmēm. Klusovs katrā ziņā ierindojams mūsu pašreiz vislabāko bokseru sarakstā, kur kvalificējams kā respektējams tehniķis. Vakardienas cīņa apliecināja, ka Klusovam ir arī apmierinoša izturība, bet trūkst spēcīgu sitienu.

Vieglais svars. Pēc ilga pārtraukuma ringā redzējām Ozoliņu (Rīgas Auseklis). Viņa pretinieks bija Jekals (Tukuma SB), kas tomēr par 6 kg pārsniedza vieglā svara normu. Ozoliņam līdz ar to 1. vieta bija garantēta bez sacensības, kaut arī abi pretinieki tomēr spēkojās un skatītāji redzēja vakardienas visjaukāko cīņu. Tādu mēs iedomājamies īstu boksu — bez asinīm, brutālitātes un smagiem vērcieniem. Visi 3 gājieni aizritēja gluži kā skaistā rotaļā, kuras nobeigumā Ozoliņa uzvarai skanēja pelnīti aplausi. Ozoliņu jau sen pazīstam kā nopietnu spēku, bet tiksms pārsteigums šoreiz bija arī tukumnieks Jekals. No viņa cīņas veida paraugu var ņemt Tukuma pārējie bokseri.

Pusvidējais svars. Vietu sadalījums šai dalībniekiem visbagātīgākajā konkurencē bija šāds: 1. Ciņeviča (Liepājas Auseklis); 2. Godjeckis (Liepājas Auseklis); 3. Būmanis (Tukuma SB). Šis tīrais provinciešu triumfs jo iespaidīgāks tādēļ, ka pusvidējā svarā startēja arī tāds pazīstams spēks kā Rozentāls (Daugavieši). Tas ringā kāpa pēc ilgāka starplaika un, salīdzinot ar iepriekšējo sezonu, Rozentāls vēl nav atguvis toreizējo teicamo sniegumu. Viņam trūka kā izturības, tā arī sitienu spēka. Tā nu Rozentāla pret 1. vietas ieguvēju liepājnieku Ciņeviču palika punktu ieguvuma mazākumā un līdz ar to skaidrs zaudētājs. Liepājas reprezentants Ciņeviče pusvidējā svarā bija tiešām pats kriptnākais vīrs. Suminājama viņa enerģija un uzslavējama arī izturība. Ciņeviča vakar uzvarēja 3 pretiniekus, jo bez Rozentāla pieveica arī Ozolu (Valroqs) un Godjecki (Liep. Auseklis). Ozols gan dažkārt koncentrēja visu savu māku un devās uzbrukumos, bet tie bija neapdomīgi, jo tieši šajos brīžos viņā sapēma pretinieka spēcīgākos sitienus. Cīņa izbīdzās tādējādi, ka Ozolam 3. gājienā savainoja aci, bet par Ciņeviča uzvaru gan nevarēja būt šaubu arī bez pieminētā negadījuma. Godjeckis savam kluba draugam Ciņevičam zaudēja 2. gājienā ar knock-out. Godjeckis pie 2. vietas ieguvuma tika tādējādi, ka 3. gājienā guva techn. knock-out uzvaru pret Būmani (Tukuma SB). Tā bija tipiska iesācēju cīņa, kur dominēja liepājnieka lielākā izturība.

Vidējais svars. Šeit uzvarēja Kleistbergs (Valroqs); 2. bija Hofmanis (Vācu sporta apvienība) un 3. Zvirgzdiņš (Valroqs). Kleistbergs pieveica Hofmani ar punktu pārsvaru. Zaudētājs neprata atrast pareizo pieeju pret Kleistberga mums tik pazīstamajiem gariem un smagiem sitieniem. Kleistbergs pārvarēja arī savu parasto «sāpju bērnu» izturības trūkumu un uzvarēja pelnīti. Pirms tam viņš uzveica spēkā pilno Dalinkeviču (Liepājas Auseklis), kuram 2. gājienā smagi savainoja degunu. Ka 2. vietas ieguvējs Hofmanis ir nopietns cīnītājs, redzējām sacensībā ar Zvirgzdiņu (Valroqs). Šeit Hofmanis teicami operēja ar zemajiem sitieniem kermenī. Netrāpīta jau nu nepalika arī seja, jo kā gan citādi Zvirgzdiņa deguns tik ļoti asiņotu. Hofmanis galu galā uzvarēja Zvirgzdiņu ar it prāvu punktu pārsvaru.

Pusmagais svars. Veca mīlestība nerūs: kad ringā ieradās Zulters (Rīgas Auseklis), skatītāji savu mīļuli un mūsu kādreizējo meistaru suminēja vairāk par visiem pārējiem dalībniekiem. Zulters pēdējā laikā treniņiem sevišķu nopietnību veirs nevalta, tomēr reizi pa reizei ringā mīl parādīties. Šajās cīņās viņš iztiek ar senajiem piedzīvojumiem un rutīnu. Tas pieredījās arī vakardienas sacensībā pret Duchovu (Vācu sporta apvienība), kur, pielietojot pareizu taktiku, Zulters prata savus spēkus sadalīt visiem 3 gājieniem un pretinieku noteikti izpunktēja.

Smagais svars. Smagsvaru rindās atkal manāma krize, kāda mūsu boksa sportā atkārtojas periodiski. Meilim (Rīgas Auseklis) nebija neviena pretinieka. Ko pašreiz īsteni spēj Meilis, to tāpēc nezinām. Varam tikai pateikt, ka senāk viņš mūs iepriecinājis ar ne vienu vien skaistu cīņu.

Sm.

K. TJASTO 15 GADUS RINGĀ

5. decembrī savas sporta darbības 15 gadu jubilejas sacensības rīko daudzkārtējais mūsu pusvidējā svara boksa čempions Konstantīns Tjasto. Sacīkstes notiks Tjasto tagadējā dzīves vietā Ērgļos.

US BOKSA TRENIŅI

notiek pirmdienās no pl. 20 un ceturtdienās pl. 18 Vingrotāju ielā 1. Nodarbības vada H. Baumanis.

RFK BOKSA KURSI

bijušā Latvijas smagā svara meistara K. Liedes (Litchena) vadībā notiek otrdienās no pl. 17.30—19 un ceturtdienās no pl. 17.30—22.30 Vingrotāju ielā 1. Kursos var piedalīties arī biedrībās nereģistrēti sportisti.

DAUGAVIEŠU BASKETBOLISTU TRENIŅŠ

notiek šodien no pl. 21—22 Vingrotāju ielā 1. trenera Rich. Dekšenieka vadībā.

Daugavieši — mūsu 1943. gada teicamākā vieglatlētu vienība

Aizvadītā sezonā Latvijas vieglatlētikas sportā pirmo reizi risinājās plašās biedrību sacensību cikls. Notika vienību sacīkstes desmitcīņā un piecciņā, kā arī atsevišķu disciplīnu trīscīņas. Kaut arī atklājās rūgtā patiesība, ka daudzi mūsu vieglatlēti neprot vēl ielikt savus spēkus vienību konkurencē un dažbrīd biedrību sacensību organizēšanā trūka noteikta plāna, tomēr nav noliedzams, ka šis pirmais svarīgais mēģinājums pārvērst vieglatlētus par pašaizliedzīgiem vienību cīnītājiem, devis daudz pozitīva un atzīstama. Tagad sezonas beigās sakopoti visu biedrību uzrādītie rezultāti, kas arī izkristalizē Latvijas 1943. gada teicamāko vieglatlētu vienību. Šo skaisto panākumu pelnīti ieņemtojuši Daugavieši vieglatlēti, pierādot savu pārākumu visās sacensībās.

Desmitcīņā 1. vietu Daugavieši izcīnījuši ar 13.025 punktu kopskaitu, ievērojami pārspējot savu pašu pagājušā gada labāko 12.527 p. varējumu. 2. vietā ir US ar 11.920 punktiem; 3. VEF 10.986 p.; 4. Auseklis 10.635 p. Piecciņā Daugavieši pārākums izteicies šādi: 1. Daugavieši 6296 p.; 2. US 6287 p.; 3. VEF 6193 p.; 4. Jelgavas SB 5469 p.; 5. Līvānu SB 5140 p.; 6. Daugavpils SB 4733 p.; 7. Kandavas SB 3943 p. un 8. Auseklis 3423 p. Piecciņā līdzīga programma bija kā Rīgas, tā arī provinces biedrībām, kādēļ šeit kopīgi uzrādīti visi rezultāti. Atsevišķu disciplīnu trīscīņu (sprinta, vidējo distanču, lēkšanas, mešanas un stafetu) kopvērtējumā vadošā vietā atkal Daugavieši ar 23.484 punktiem. Viņi vienīgi piedalījušies visās trīscīņās. Ar ievērojami vājāku 16.995 punktu rezultātu 2. vietā seko VEF vieglatlēti; 3. vienība ar labākiem sprinteriem LSB 11.565 p.; 4. US 4744 p un 5. ASK 3135 p. Kopējā klasifikācijā A grupā, kur ietilpst visas Rīgas biedrības, Daugavieši pārliecinoši ieņem 1. vietu, sasniedzot galīgā vērtējumā 19.321 p.; 2. pietā atrodas US 18.207 p. un 3. VEF 17.179 p. Daugaviešiem skaisto panākumu sagādājuši šādi atlēti: J. Baumanis, F. Bērziņš, J. Brencis, E. Dambekalns, E. Jēkabsons, J. Jēkabsons, V. Krauklis, V. Kugaudo, K. Mikelsons, A. Ozols, J. Ratass, A. Ruciņš, A. Stankevičs, J. Stendzenieks, A. Šķipkis, V. Teteris un A. Vesmanis. Pie izcīnītās uzvaras, kas Daugaviešus raksturo kā mūsu teicamāko vieglatlētu vienību, protams, lieli nopelni biedrības trenerim — nekad nenogurstošajam R. Dekšeniekam un nozares vadītājam kārtslēkšanas rekordistam A. Vesmanim.

NO PIRMDIENAS LĪDZ PIRMDIENAI!

● Mūsu smagatlētikas sporta vadība izstrādājusi turpmāko svaru celšanas sacensību plānu, kas liecina, ka jaunajā sezonā valdīs daudz lielāka rosība kā iepriekšējos gados. Šodien notiks iesācēju sacīkstes, 2. novembrī — normu sacīkstes, 29. novembrī — eksternas sacensības vispārējai klasei un 19. decembrī ristāsies Rīgas — Daugavpils pilsētu sacīkste. Visi minētie svaru celšanas sarīkojumi notiks 1. RAK telpās. Pagaldām nav zināms vienīgi Rīgas — Daugavpils pilsētu sacīkstes norises vieta. Smagatlētikas savienība noteikusi, ka par iesācējiem skaitās visi svaru cēlāji, kas olimpiskajā trīscīņā nav sasnieguši šādas normas: spalvas svarā — 190 kg, vieglā — 210 kg, vidējā — 230 kg, pusmagā — 250 kg un smagā — 270 kg. Smagatlētikas savienība nolēmusi izsniegt svaru celšanas nozīmes visiem atlētiem, kas normu sacīkstēs uzrādīs olimpiskajā trīscīņā sekojošos rezultātus. Zelta nozīmi: spalvas svarā — 210 kg, vieglā — 230 kg, vidējā — 250 kg, pusmagā — 270 un smagā — 290 kg. Sudraba nozīmi: spalvas — 195 kg, vieglā — 215 kg, vidējā — 235 kg, pusmagā — 255 kg un smagā — 275 kg. Bronzas nozīmi: spalvas — 180 kg, vieglā — 20 kg, vidējā — 220 kg, pusmagā — 240 kg un smagā — 260 kg. Gaidot jauno svaru celšanas sezonu, sevišķi liels prieks var būt par to, ka sacensībās atkal varēs vērot agrāk tik teicamos Daugavpils spēka vīrus, kuru rokās atradies viss atbildīgais organizācijas darba smagums. Piezīmējams, ka biedrību kopējā klasifikācijā nemti vērā sasniegumi desmitcīņā un piecciņā, jo trīscīņas risinājās ārpus šī jau agrāk izsludinātā vērtējuma. Provinces biedrības savu labāko vieglatlētu saimi noskaidroja, sacensoties saisinātā desmitcīņas programmā (7 disciplīnas) un piecciņā, pie kam pēdējā sasniegumi uzrādīti kopā ar A grupu. Desmitcīņā no provinciešiem lielāko punktu skaitu atzīmējusi Jelgavas SB, gūstot 7631 punktu; 2. vietā seko Līvānu SB 7124 p.; 3. Liepājas Auseklis 7064 p.; 4. Bauskas Tēvijas Sargs 6949 p.; 5. Auces Ausma 6928 p. un 6. Daugavpils SB 6441 p. B grupas desmitcīņas un piecciņas kopskaitījumā 1. vietu izcīnījuši Jelgavas SB krāsu pārstāvji ar 13.100 punktiem; 2. Līvānu SB 12.264 p. un 3. Daugavpils SB 11.174 p. Jelgavnieku vienībā startējuši: E. Dimza, I. Eiceris, A. Graumanis, E. Gulbis, J. Holsts, A. Mēkons, A. Mūrnieks, P. Sergejevs, F. Spunde un A. Stirkšķis. Uzslavu par savu aktivitāti un uzņēmību galvenokārt pelnījušas Zemgales un Latgales biedrības, kamēr pārmetumi pienākas vidzemniekiem, jo vienību sacīkstēs nav piedalījies pat tāds spēcīgs Vidzemes vieglatlētikas centrs kā Valmiera. Sieviešu konkurencē A grupā atkal priekšgalā redzami Daugavieši. No noteiktās programmas (piecciņas un trīscīņas) ridziniekū vieglatlētes absolvējušas gan vienīgi trīscīņas sacensības, kuru iznākums 1. vietu dod Daugaviešiem (A. Sudraba, I. Freimane un V. Koluža) ar 1301 punktu kopsummu; 2. US 1236 p. un 3. Daugaviešu 2. vienība 1092 p. Čaklākas par ridziniecēm bijušas Līvāna meitas, kas vienīgās veikušas arī piecciņu. B grupas trīscīņas konkurencē gan Daugavpils SB izlase spējusi atzīmēt lielāku punktu skaitu kā līvānietes, tomēr nākot klāt piecciņai, kopējā klasificējumā 1. vieta pieder Līvānu SB (E. Bruzgule, Dz. Graudiņa, E. Januškevica, R. Rumbēne un E. Seļicka) 2434 p. un 2. Daugavpils SB 1117 p. Atlieku vienīgi nožēlot, ka pārējās provinces biedrības nav papūlējušās sastādīt sieviešu vienības, lai vismaz pārbauditu savas spējas tīrscīņā.

Tādu ainu rāda mūsu šāgada biedrību sacīkšu kopvērtējums, kas Rīgā pauž 100 proc. Daugavieši triumfu, kamēr provincē ar uzvaras lauriem dalās jelgavnieki un līvānietes. Šķiet, ka pagājušā sezona, kas bija pirmā, kurā ievērojamu vietu ieņēma biedrību sacensības, dos teicamus pamudinājumus nākotnei kā sacīkšu programmu izstrādāšanas, tā arī pašu biedrību un vieglatlētu aktivitātes ziņā. **Z.**

NE TIKAI MIESAI, BET ARĪ GARAM!

9. decembrī paiet 3 gadi, kopš dibināta latviešu sporta biedrība Daugavieši. Īsajā pastāvēšanas laikā organizācija guvusi lieliskus panākumus visdažādākajās sporta nozarēs un Daugaviešu tērps, kuru rotā baltā lidojoša kaija, nav svešs vairs nevienam mūsu sporta draugam. Blakus sporta nodarbībām, kur rūdās muskuļi, Daugavieši nav aizmirsuši arī rūpes par savu sportistu garīgo veldzi. Šogad, ievadot biedrības 3 gadu atceres brīdi, Daugavieši jau trešo reizi rīko plašu atklātu koncertu. Tas notiks 22. novembrī plkst. 19 LU aulā. Piedalīsies H. Lūse, L. Garūta, A. Kaktiņš, M. Vētra un T. Kalniņa vīru koris. Programmā latviešu komponistu darbi. Biļetes dabūjamas Daugaviešu mītnē, Lāčplēša ielā 6 (tālr. 23156) un koncerta dienā sarīkojuma vietā pie kases.

5. VIETĀ US JAUNIE FUTBOLISTI

Pagājušajā «Sp. P.» numurā, rakstā par Rīgas jauno futbolistu šīs vasaras cīņām, ievietotajā punktu tabulā ieviesusies kļūda, pie kam vietām samainītas Daugaviešu un US vienības. 5. vietā ierindojies US vienpadsmits ar 9—9 punktiem (vārti 12—13), bet Daugavieši izcīnījuši 7. vietu ar 8—10 (3—8) punktu atzīmi. **A. P—ks.**

VEF uzvara Rudens turnīrā

Aizvakar notika pēdējā spēle Rīgas Rudens turnīrā futbolā. Vadošā VEF vienība sacentās ar Amatiera izlasi. Spēles pirmajā posmā Amatiers bīstamajam pretiniekam izrādīja nopietnu pretestību, bet 2. puslaikā apsika izturības krājums, kas VEF futbolistiem deva iespēju panākt pārliecinošu 4—0 (0—0) uzvaru. Līdz ar šo uzvaru VEF futbolisti izcīnījuši 1. vietu Rudens turnīrā ar 19—3 punktiem, atstājot 2. vietā Bolderājas vienpadsmitu, kas turnīra lielāko daļu sabija vadošā lomā, ar 18—4 punktiem. Cīņā pret Amatieri VEF labā divus vārtus ieguva Putra, bet pa vienam Neimanis un Kalniņš.

● Sezonas beigās lielisku sniegumu nodemonstrējis igauņu pašreiz labākais lodes grūdējs Mälšteins. Viņa nupat lodi aizgrūdis 15,30 m tālu, ierindojoties Eiropas šāgada labāko sarakstā 4. vietā. Teicamāku rezultātu par Mälšteinu šogad uzrādījuši vienīgi: Vācijas meistars Bongens 15,36 m, ungārs Nemetvari 15,32 m un soma Lehtila 15,31 m. Īsti augstvērtīga bijusi Mälšteina grūdienu serija, jo viņš visas 6 reizes pārsniedzis 15 m līniju: 15,03 m — 15,05 — 15,30 — 15,29 — 15,18 un 15,08. Mälšteina varējums arī ir Igaunijas vieglatlētikas šīs sezonas vērtīgākais sasniegums. Tādi šagad Mälšteins izvērties par sekmīgu savu slaveno tautiešu, Eiropas meistaru Arnolda Vildinga un Aleksandra Krēka gaitu turpinātāju.

GAĻAS UN GAĻAS PRODUKTU TIRGOTAVAS
A. Jūrmalietis
Rīgā, Herm. Gēringa ielā 77 un Slokas ielā Nr. 42

OLĢERTS KRŪMIŅŠ
Izdaiļo telpas un izpilda dažādus krāsošanas darbus
Kantoris: Rīgā, Parka ielā 4
Tālrunis 21930

Bij. D. Michelsons
FINIEŖU FABRIKA
Rīgā, Zemessargu ielā Nr. 52
Tālrunis 61530

E. Rudzītis
FINIEŖU FABRIKA
Rīgā, Vidzemes gatvē 53
Tālrunis 51894
IZKAPŠU STRĪĶI
FINIEŖU IZSTRĀDĀJUMI

RĪGAS HIPODROMA
BUFETE
Rīgā, Grostones ielā 6
Tālrunis 95663

Sākot ar 1943. g. 1. novembri mūsu veikals atrodas plašākās moderni iekārtotās telpās:
RĪGĀ, VAĻŅU IELĀ 28,
(iepretim bij. Armijas Ekonomiskajam, tag. Rīgas Universālveikalam).
Mums līdz šim no mūsu klientu puses parādīto uzticību lūdzam neliegt arī turpmāk.
Spoguļu un stiklrūpniecība
O. SALNĀJS
Rīgā, Audēju ielā 20. Tālr. 34615

PAIDAGOĢISKO RAKSTU GRĀMATNĪCA
L. Skalders un b-dri
Rīgā, Tērbatas ielā Nr. 15/17
Tālrunis 27586

Knock-out!

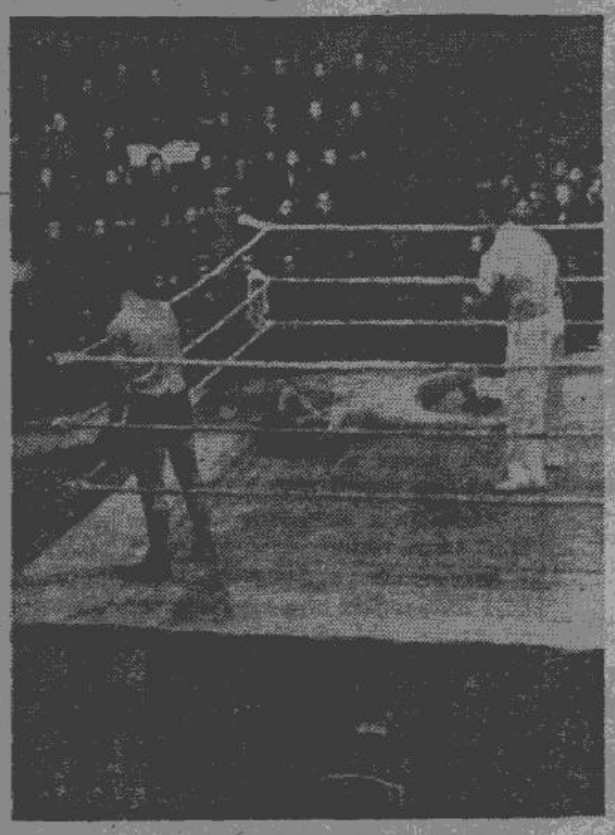

Vakar boksa sacīkstēs cirkā startēja arī Liepājas un Tukuma bokseri. Uzņēmumā: pusvidējā svarā liepājnieks Godjeckis uzvar tukumnieku Būmani ar knock-out. Pa labi — ringa tiesnesis Žandarovičs.

(O. Sprūdes uzņ.)

Olle Tandbergs zaudē Eiropas meistara titulu

Briselē vakar risinājās svarīgā boksa cīņa. Eiropas profesionālā smagā svara meistara titula dēļ sacentās zviedrs Olle Tandbergs ar Beļģijas meistaru Karelu Sissu. Sacensība sagādāja vispārēju pārsteigumu. 15 roundu ilgā cīņā uzvaru pēc punktiem guva Karels Siss, tā pirmo reizi iemantojot Eiropas meistara titulu. Meistara goda aizstāvētājs, zviedru populārais ringa cīnītājs Olle Tandbergs, kas augsto titulējumu ieguva šā gada pavasarī, pievācot savu vakardienas uzvarētāju, šoreiz nespēja pietiekami sekmīgi atvairīt enerģiskā beļģu meistara uzbrukumu virkni. Tā Eiropas boksa valdnieks tagad Tandberga vietā ir kļuvis Siss, kura vakardienas triumfu viņa tautiešu sveica ar jāsmīgām ovācijām.

● Vācijā vakar turpinājās apgabalu meistarības spēles futbolā, kas atnesa vairākus mīļu pārsteigumus. Zaudējumus piedzīvoja Vācijas meistarvienība Drēzdenes SC, kā arī ekspmeistara Šalkes 04 vienpadsmits. Drēzdeniešiem nācās atzīt Chemnicas BC futbolistu 3—1 (3—0) pārākumu, bet Dortmundā 10.000 skatītāju klātbūtnē turienes Borusias vienība pieveica Šalkes 04 komplektējumu ar 1—0 (1—0) rezultātu.

BOLDERĀJAS SPORTISTU PANĀKUMI

Aizvakar Bolderājā viesojās VEF basketbolisti un volejbolisti, kas draudzības sacīkstēs sacentās ar vietējiem sportistiem. Mazu pārsteigumu nācās piedzīvot volejbolā. Bolderājas sešnieks, kuram šajā sezonā neveicās, un kas pārgājis uz 1. līgu, negaidot pārspēja teicamā sniegumā esošo VEF virknējumu ar 15—7, 15—12 rezultātu. Piezīmējams, ka VEF sastāvā iztrūka gremdētājs Ristamers, lai gan pārējie izcilākie spēki tomēr spēlēja. Bolderājieši šoreiz nodemonstrēja glītu spēles veidu, kas bija kā maza atblāzma no tiem laikiem, kad viņu vienība skaitījās par vienu no mūsu spēcīgākajiem virknējumiem. Uzvarētāju sirds un dvēsele bija ar Dzelzskrustu apbalvotais leģionā leitnants Olģerts Vinklers, kas pašreiz iebraucis atvaļinājumā un uzturas Rīgā. Viņam piekrīt arī visticīgākie nopelni pie Bolderājas uzvaras. Vinklera vadītajā sešniekā debitēja Gergeļevičs, Platkājis, Simsons, Sermuliņš un Birznieks. Iztrūka Ābols, kas pašreiz pilda dienestu Latviešu SS leģionā. Basketbolā sacentās abu biedrību jaunatnes vienības. Noteiktā pārsvarā visu spēles laiku atradās Bolderājas zēni, kas arī izcīnīja pelnītu 22—18 (8—14) uzvaru, lai gan 1. puslaikā uzvarētājiem nepavisam nesekmējās. Veiksmīgākais spēlējs Bolderājas vienībā bija E. Bērziņš, kas ieguva 8 punktus. Svarīgāko cīņu izturēja VEF un Bolderājas basketbola pirmās garnitūras. Pēc spraigas sacensības spēle noslēdzās 35—35 neizšķirti, bet puslaiks deva 16—13 VEF labvēļīgu iznākumu. Spēles 2. puslaikā Bolderājas vienība bija izcīnījusi 34—29 pārākumu, bet tad sekmēties sāka atkal arī veļiešiem, kas ar precīzu Klavas raidījumu panāca 35—35 izlīdzinājumu. VEF izlase, kas šoreiz darbojās bez teicamākajiem spēkiem brāļiem Bitēm, spēleja: Klavs — 17 p., Liģeris — 13, Karps — 3, Rozentāls — 2, Linde — 0, bet Bolderājas reprezentēja: Krūzus — 14, Simsons — 9, R. Bērziņš — 5, Birznieks, Rozenfelds, Sermuliņš — 2 un Freimanis — 1. Visas sacensības norītēja draudzīgā gara, bet vakarā sportisti pie kopēja vakariņu galda pakavējās vēl sirsnīgās pārrunās. **A.**

Nenokavējiet meža darbus!

Labāk šodien — nevis rīt,
Cērtams koks lai mežā krīt.

TOREIZ...

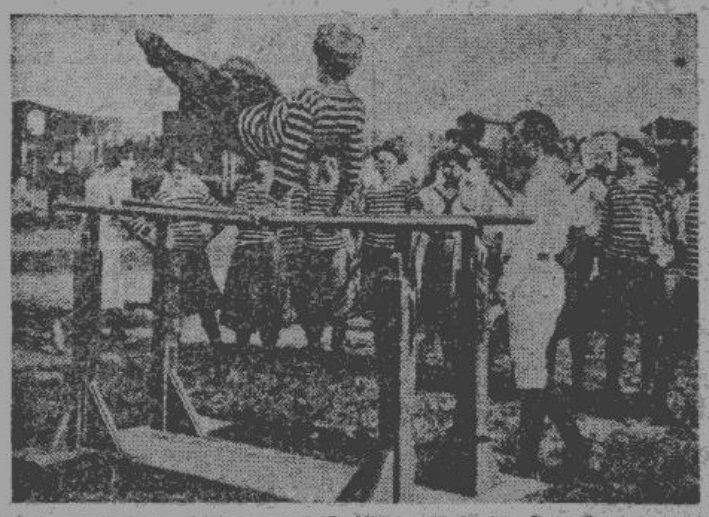

Pavisam mondēna un gandrīz pārdrošs 1906. gadā jaudīm šķita šis seleganitais vingrojums līdztekās. Lai neatstātu piedauzības iespaidu, sievietes toreiz vingroja garās, platās bikšēs, kuras sniedzās līdz pat kāju potītēm. Vēlākos gados gan pieļāva šo garumu mazliet samazināt par 20 cm, bet 1912. gadā bikšu garums drīkstēja pat uzslīdēt virs ceļiem.

Toreiz... Jā, toreiz pie «Splendid Palace» allaž varēja redzēt garas cilvēku rindas. Pat dienas laikā, kad visi iesaistījušies produktīvā darbā, pie šī mūsu kino valdnieka ieejas pulcējas bezgala garas cilvēku virknes. Ļaudis plēsās, šķendējās, izlietoja elkonus un nesaudzēja nervus, lai tikai iegūtu šo mazo krāsaino papīra sloksnīti, kas deva tiesības atsēsties apaļajā zālē un uz divām stundām aizmirsties un iejusties apbrīnojamās filmu divas Zāras Leanderes aizraujošajā un pārliecinošajā spēlē. Kā cilvēku sirdis glāstīja Leanderes dziesmas, izpildītas zemā, samtainā balsī, kā aizrāva neatdarināmā mīmikas māksla, un kā saistīja tēlotās sievietes trāģiskais liktenis! Tiešām, lieliska filma! Bet, ne par to stāstīs šīs rindas, jo drudžainās dienas pagājušas — tās izbeidzās jau toreiz, kad filma aizgāja no «Splendid Palace» ekrāna. Nav šīs raksts veltīts arī sieviešu mīlulim — filmaktierim Ansim Stīvem, filmas «Toreiz...» tēlotājam, kas aizpagājušā nedēļā bija ieradies Rīgā. Nē, mēs stāstīsim par sportu, par sieviešu sportu pirms vairākiem gadu desmitiem, par tiem laikiem, kad sports cīnījās ar aizspriedumiem un daudziem šķēršļiem, līdz tagad tomēr ieņēmis to vietu, kas tam pienākas.

Jā, toreiz... Sieviešu sports toreiz apmierinājās gandrīz vai vienīgi ar fiziskās audzināšanas pamatu — vingrošanu, lai gan retākos gadījumos tolaiku dāmas nodevās arī citiem sporta veidiem, bet tie pieskaitāmi klasiskākajām un senākajām disciplīnām. Tādēļ arī maz kas sakāms par pašu sportu kā tādu, bet lielāka vērība jāpievērš tolaiku aizspriedumiem un sporta tērpiem. Mode ir katras sievietes sirdslieta, tādēļ mūsu cienītās lasītājas, cerams, jutīsies sevišķi apmierinātas ar plašo tērpu apskati, bet godātie lasītāji mazliet uzjautrināsies un vieglī pasmīnēs par to, ko sporta laukumos varēja vērot toreiz — pirms vairāk kā 30 gadiem...

Jā, bet kā tad īsti bija toreiz? Ka sievietei fiziskās nodarbes nepieciešamas, to atzina arī jau senāk. Tā, piem., jau 1907. gadā kādā leikrakstā bija lasāmi šādi vārdi: «Novērotājs bieži vien var redzēt visneiespējamākās muskuļu sistēmas kustības, kad sieviete uzliek sev galvā cepuri, vai nopem no bufetes kādu priekšmetu. Tur nekas nelīdz, rokām vien nav iespējams to izdarīt, jādarbojas arī nevainīgajiem vēdera muskuļiem. Bet, sieviete nav vingrojusi, tādēļ šie muskuļi slābani un bezspēcīgi. Sieviete varētu justies kā dieviete, bet tā vietā viņa tikai elš kā nastu nesējs!» Šo taisnību visi izprata, tādēļ nolēma, ka sievietei jāvingro. Bet nu radās kāds šķērslis, kuru nācās grūti pārvarēt. Tas bija tērpu jautājums. Kādā tērpā lai sieviete vingro? Un te nu atklājas maza kuriozitāte. Tās nebija sešdesmit un vairākgadīgas jaunkundzes, kas visur savos aizspriedumos saskatīja piedauzību un tikumības pārkāpšanu, bet gan vīrieši. Protams, arī vecmeitu žultainie uzskati un domas apgrūtināja šī jautājuma nokārtošanu, bet vīriešu atraidošā izturēšanās pret sieviešu sportu un pārāk morāliskie uzskati, kas jau robežojās ar smieklīgumu, bija tie, kas radīja šķērsli pakaļ šķērslim. Sajā laikā atmeta stīvo un stingros noteikumos ietverto vingrošanas veidu un pārgāja uz daudz brīvāko «zviedru stilu», kas šķita piemērots arī sievietes ķermeņa izkopšanai un pozitīvai attiecībai. Vienīgi: kādā tērpā lai dāmas vingro, nepārkāpjot tikumību, dzelzainos aizspriedumus un neatklājot ķermeņa formas? Prūsijas kultūras ministrija 1912. g. izdeva sekojošus noteikumus attiecībā uz sieviešu sporta tērpu: «Vingrošanas tērps sastāv no blūzes un svārkveidīgām bikšēm. Blūzei vispiemērotākais ir griezums bez apkakles, tai jābūt līdzīgai kreklam, tikai cieši nošūtai krokām. Kakla izgriezumam jābūt mazam un četrstūrainam, un tā malas var izdaiļot izšuvumiem. Jostas vietā blūzei jāpiešuj pogas, pie kurām piepogāt svārkveidīgās bikses. Kāju ietērpam jākrīt uz apakšu plaši un zemi kā svārkiem. Korsete izgatavojama no mīkstas drānas. Pie tās piešujami zeķturi.» Tiešām lieliski!.. Ministrija norāda, ka cietās korsetes apgrūtinot vingrošanu, jo, kā jau zināms, šādā veidā saņaugtās dāmas nespējot pat pašas pacelt nokritušu priekšmetu... Sievietes nu drīkstēja vingrot, tām bija arī noteikts tērps, bet morāles spredikotāji vēl negribēja samierināties ar savu fiasko. Tie panāca, ka ne visi vingrojumi tika sievietēm atļauti. Tā, piem., apmetiens stienī, vai arī zināmi vingrojumi līdztekās bija aizliegti, jo skaitījās sievietei nepiemēroti — ķermenis nonākot tādā stāvoklī, kas atzīstams par piedauzīgu un pieklājīgā sabiedrībā nepielaižamu. Bet sievietes allaž izcēlušās ar savu vīlīšu un nepakļausību. Kad Dievs Edenē atļāva Ievai visu, tikai ābolu tā nedrīkstēja noraut, tad sievietes cilts mātes sirds iekāroja tieši to. Tā arī vingrošanā: vingrotājas ar visu varu centās vingrot tieši aizliegtos vingrojumus, jo liegtie augļi ir visgaršīgākie. Lai to sasniegtu, viņas pierādīja savu vīlīšu un gudrību. Ja kāda vingrotāja izpildīja noliegtu vingrojumu, tad pārējās cieši lokā nostājās ap to un aizsedza tādā veidā vingrošanas skolotāja skatu. Beidzot viņas pat panāca, ka vērīgo vingrošanas skolotāju nomainīja sieviešu kārtas pārstāve, kura neviena vingrojuma vairs nespēja nekā piedauzīga saskatīt.

Aci pret aci, zobu pret zobu! Jau pirms pirmā pasaules kara Eiropā noliegtas atklātas sieviešu boksa sacīkstes, tā kā šādi sarīkojumi nemaz nedabūja iesaknoties. Tos noslāpēja jau pirmdīgli. Radās tomēr sievietes, kuras domāja citādi. Nevienu nespēja mežonības pārņemtās «sportistes» aizkavēt ierasties vingrošanas laukumā un apstrādāt vienai otru durēm. Augšējo uzņēmumu sniedzis kāds laikraksts 1914. gadā ar parakstu «Sāpju virtuozes». Vai tas ir sports? Šķiet gan, ka sieviešu boksa nodarbes ir nepiedodamas, jo sievietes ķermenis tām nav piemērots. Tādēļ šis sporta veids rada sievietei daudz vairāk ļaunuma kā labuma, lai gan sīki ieteicams tomēr katram drosmīgam vīrietim.

Katrs fiziskās nodarbes un sporta pamats ir brīvās kustības. To izprata arī jau gandrīz 40 gadus atpakaļ bet, kā toreiz parasts, grūtības atkal radīja tērpa jautājums. Toreizējais atrisinājums mums šodien gan šķiet visai komisks un izsauc jautru smaidu. Pats galvenais tomēr bija sasniegts — sievietes vingroja, tādā veidā veicinot tik ļoti nepieciešamo ķermeņa attīstību.

Ja mazliet paškirstīsim sporta vēstures grāmatas, tad mūsu acu priekšā atklāsies ralbais un komiskais tērpu pudzeklis, kā du toreiz varēja skatīt sporta arēnās. Ņemsim kaut vai vieglatlētiku. 1910. gadā vieglatlētes startēja platās bikšēs, kas sniedzās gandrīz līdz kāju potītēm, polsterētās blūzēs ar garām un kuplām piedurknēm un cieši noslēgtu kaklu. Pat 1921. gadā stāvoklis nebija neko daudz uzlabojies — platās bikses sniedzās līdz ceļiem, krekls bija tāpat plats, vienīgi piedurknes bija sarukušās — mazliet virs elkoņiem. Kāds uzņēmums no 1917. gada rāda sievietes rokas bumbās spēlē. Viņas tērptas garos un platos svīteros, garās bikšēs, bet ja tās bija īsākas, tad vismaz garajām zeķēm bija jānosedz piedauzīgais kāju ķailums... Par peldēšanu nav nemaz ko runāt. Tolaik peldkostīms bija tik komplicēts, ka tā uzbūvi nācās tiešām grūti saprast. Bet ko lai dara — par piedauzības akmeni jau kļūt nevarēja, un sievietes kā mocekles skraidīja pa plūdmali šajos «vieglajos» tērpos, mērcējās ūdenī un pēma «saules vannas», lai gan iedegt varēja vienīgi seja un plaukstas, jo viss pārējais bija cieši un biezi nosegts drēbju kārtām... Galda tenisu spēlēja pilnīgā ielas tērpā, bet par to nebūtu ko smaidīt, jo šai zinā nekas mainījies nav arī tagad. Vienīgi tikdaudz, ka galda tenisistes tagad spēlē vingrošanas kurpēs un viena otra arī speciālā sviteri. Bet tenisā!.. Platī brunči ar apakšsvārkiem, biezas blūzes garām piedurknēm, garas zeķes, augstie apavi un pat cepure galvā — tā 1910. gadā sievietes spēlēja tenisu. Cik ilgi un grūti tenisistēm nācās cīnīties par savām tiesībām, kamēr viņas panāca gribēto. Šodien tenisistes spēlē vieglā tērpā, kas nekavē kustības. Tādā pat tērpā kā tenisu 1910. gadā sievietes spēlēja arī lauka hokeju. Un tagad daiļslidošana — šis rotaļīgi skaistais sporta veids, kur sieviete ledus klājā parāda savu vijīgumu, plastiku, vieglumu un graciju. Atliek tikai izsaukties «Ak vai!», kad ieraugam tērpu, kādā sieviete slidoja 1908. gadā: šaura, apspīlēta biezas drēbes kleita, cieši noslēgta vilnas blūze un citi lieki apģērba gabali. Vai sieviete šādā ietērpā spēja izdarīt kādu plastisku vai vieglāku kustību? Visu laiku nācās stingri uzmanīties, ka neparādās kāds apslēpts apģērba gabals, jo citādi elle bija vaļā... Un to toreiz sauca par daiļslidošanu! Vispār grūti runāt par sportu, ja tērps kavē kustības, ja nav brīvuma un viegluma sajūtas, ja katra pieliekšanās vai straujāka pagriešanās prasa spēku piepūli un enerģijas patēriņu. Bet katrs tapšanas un veidošanās ceļš ir grūts, tā tas bija arī sieviešu sporta tērpu attīstībā.

Šodien mūsu sievietes sporto piemērotos ģērbos, kas nekavē vairs kustību brīvumu, ir vieglī un reizē arī skaisti. Bet par tērpu izskatu tomēr jāpadomā arī šodien. Ja tolaiku vīriešu nostāja mums liekas nesaprotama, tad labi sapratīsim viņiem netīkamo piedauzību, kādu atstāja sieviešu ģērbi, ja atcerēsimies tērpus, kādos pagājušā gadā spēlēja kāda Rīgas basketbola vienība. Ka katra vienības locekle spēlē savādas krāsas un veida ģērbā, tas jau pats par sevi atstāj netīkamu iespaidu. Bet ja no stipri pagarajām sporta bikšēm lien laukā apakšveļa, vai arī ja paši sporta tērpi netīri, piesvīduši un negludināti, tad skatītājam tiešām var rasties neestētikas sajūta. Par šo jautājumu sportistēm nopietni jāpadomā arī vēl šodien. Ko saka vecāko gada gājumu ļaudis par mūsdienu sieviešu sporta tērpiem? Tā reiz kāda māmuļa, nejauši iekļuvusi Kieģeļu ielas sporta laukumā, iesaucās: «Vī dieniņ, tie meiteņi jau skraida pliki jo pliki, un pie tam vēl vīriešu acu priekšā! Vai, vai, manos laikos gan jauna meitene prata un sargāja godu!.» Galvu purinādama, māmuļa aizgāja. Droši vien, viņa nodomāja, ka mūsdienu «trakā» un «samaitātā» jaunatne drīz vien skraidīs pilnīgi kaila apkārt... Sports draugi par šādu domu gaitu var vienīgi pasmaidīt, jo moderns cilvēks sporta tērpā nesaskata nekādas piedauzības, ja vien tāda nav paša tērpa nesēja izturēšanās. Bet tas jau ir cits jautājums, kas vairs nepieder pie tēmata, kuru reiz, varbūt, apskatīsim tomēr arī tuvāk.

Alfrēds Vīačels.

(26) Egīla Hermanovska vignete un ilustrācijas.

Viena otra apakšzemes telpa ir pietiekami liela, lai tur varētu novietot simts cilvēku. Vietām ejas un telpas atrodas divdesmit metrus zem zemes. Katakombās uz sienām uzglabājušies daudz zīmējumu no kristīgās ticības vajāšanas laikiem,» stāstīja Durante.

Tas bija pēdējais vakars Romā.

Agrā rīta stundā visi bandavieši sapulcējās viesnīcas priekšnamā.

«Mēs jums brauksim līdz,» smaidot paskaidroja Durante, nolikdams savu mazo koferīti pie Melnalkšņa kājām.

«Man tas vairs nav nekāds pārsteigums,» ļoti vēsi atbildēja Melnalksnis.

Durante uzlika roku uz Melnalkšņa pleca un sacīja:

«Labi! Vilcienā ierīkosimies blakus, un es jums kaut ko interesantu pastāstīšu. Pēc tam būsiet apmierināti.»

Pulkstenis rādīja septiņi un divpadsmit minūtes, kad atskanēja lokomotīves svilpiens un vilciens sakustējās. Lēni acīm izzuda Romas priekšpilsētas ielas un sakņu dārzi. Sākās lauki, parādījās viena otra reta māja. Brīžiem apvidus kļuva kalnaināks, nāca lieli kalni, tad atkal klajumi.

Kupejā sēdēja Stradello, Durante, Melnalksnis, Dzilna, Salna un Kalējs.

«Tagad es jums, Dzilnas un Melnalkšņa kungs, kā arī visiem pārējiem, varu pateikt, ka es un mans kolēģa Emanuels Stradello atrodamies policijas dienestā.

Arnolds Vaitfords, kas pašlaik atrodas vēl Atēnās, mūs abus algojis, lai mēs jūs, un sevišķi Jāni Dzilnu, apsargātu līdz tam brīdim, kamēr viņam pašam radīsies iespēja ierasties pie jums.

Mūsu pastāvīgā dzīves vieta ir Roma. Tur caur savu priekšniecību saņēmām rīkojumu doties uz Neapoli, pievienoties jums un visu laiku palikt ar jums kopā. To mēs arī cītīgi darījām. Neapoles «Favorit» kluba priekšsēdis bija tik laipns un atļāva mums uzdoties par sava kluba locekļiem, kā arī iekārtoja tā, ka mēs varējām jūs visur pavadīt. Tā mēs ar jums kopā, un sevišķi ar Dzilnu, kam mēs visu laiku turējāmies tuvumā, braucām uz Vezūvu, Pompeju, Kapri, devāmies jums līdzi pat uz sporta laukumu un ģērbtuvi. Apsardzības nolūkā mēs abi dzīvojām «Kavūr» viesnīcā Neapolē blakus Dzilnas istabai. Vienu rīta man nelaimējās, un jūs man uzskrējāt brīdī, kad slēdzu ciet savas istabas durvis.

Tagad, kur mēs bijām kopā Romā un nu jādodas tālākā ceļā, esmu spiests pateikt taisnību, jo pretējā gadījumā jūs variet sākt par mums ļauni domāt.

Par visu, ko jūs katru dienu dariet, mēs telegrafiski informējam Vaitforda kungu.»

«Tagad es saprotu, kāpēc Vaitfords zināja mūsu adresi Romā, kad viņš nosūtīja telegrammu,» iesaucās Melnalksnis.

«Jā! Tajā pašā vakarā, kad ieradāmies Romā, Stradello adresi nosūtīja Vaitfordam.»

«Pastāstiet mums, kāpēc jums Dzilna un pārējie jāapsargā? Lūk, to mēs nezinām, kādas briesmas mums draud,» jautāja Kalējs.

«Uz šo jautājumu nevaru atbildēt, jo tas arī mums nav zināms. Mums uzdots pasargāt jūs no visiem svešiem līdzbraucējiem, lai tie jums ceļā nepiesietos, jo ļoti iespējams, ka Dzilnas kungam var notikt visāda veida uzbrukumi. Vaitfords pats domāja, ka tāds uz priekšu gan vairs nenotikšot, bet zināmas drošības dēļ viņš tomēr bija nolēmis doot jums apsardzību.»

«Paldies par stāstīto. Tagad aina kļuvusi pavisam citādāka. Tagad redzu, ka jūs esiet mūsu draugi.»

Jaunā ziņa kā zibens aplidoja visus bandaviešus.

«Nu lietas sāk lēni atrisināties. Pēc dažām dienām mums viss būs kaidrs.»

«Kur nu tik ilgi! Nicā būsim rītvakar. Tātad — rītdien būs lielā diena.»

Sarunas kļuva vispārīgas. Jaukie dabas skati, kas pavērās ārpus vagona logiem, bandaviešus pievērsa dabai.

«Nu, zēni, drīz mēs redzēsim pasaules greizāko torni,» sacīja Kārlis Leja. «Man bija saruna ar konduktoru, tas teica, ka torni varēšot redzēt Pizas pilsētā iebraucot un izbraucot. Vēl laika mums četrdesmit minūtes.»

«Sī braukšana sāk pamazām jau apnikt,» sprieda mazais Tilts. «Kad sēdi mājās, tad don[illegible] ak, cik jauki atrasties vilcienā un braukt pa pasauli!ti, vērties vagona logos un raudzīties Dieva radītos brīnumos.»

«Tā jau ir! Viesnīcas gulta nav mājas gulta, viesnīcas ēdiens citā zemē nevar atvietot sīpola siteni vai karbonādi ar labi skābētiem kāpostiem,» atskanēja Seržanta vārdi.

Melnalksnis ar Dzilnu sāka rēķināt turnejas bilanci.

«Divas uzvaras Bukarestā 3—1 un 2—0, kopā 5—1 vārti. Istanbulā 3—0, kopā 8—1. Atēnās 4—1, kopā 12—2. Neapolē neizšķirti. Romā 1—0, kopā 13—2. Prīmā! Sešas spēles. Piecas uzvaras. Viena neizšķirta cīņa un vārtu attiecība 13—2. Vai nav lieliski izdevusies turneja?»

«Kā tu, Melnalksni, domā par Nicu? Man liekas, ka Nicas futbola klubs nevar būt pārāk stiprs pretinieks?»

«Francijas futbola meistarībā Nicas F. C. atrodas astotā vietā. Nicas vienībā uzbrucēju rindās spēlējot arī divi nēģeri, tie esot ļoti labi vārtu šāvēji. Liekas, ka mēs spēli nobeigsim pieklājīgi,» sacīja Melnalksnis.

«Citādāk nemaz nedrīkst būt. Ja mēs ar Neapoles «Favorit», kura ir elitē vienība, varējām panākt neizšķirtu rezultātu, un pret tādu klasiķi kā Romas «Saphir» panācām uzvaru, tad grūti iedomāties zaudējuma iespējamību.»

«Šķībais tornis!» kāds pie loga stāvošais iekliedzās. Visi tūlīt salipa ap logiem.

«Nu varam mierīgi mirt — viens pasaules brīnums ir redzēts,» patosā noteica Seržanta.

Kārlis Leja steidzās apkārtstāvošiem izstāstīt Pizas šķībā torņa vēsturi.

Vilciens atkal ripoja tālāk — Ģēnuja. Bandavieši Ģēnujā izkāpa. Šeit bija paredzēta pārnakšņošana. Iznākot no stacijas, visi ar apbrīnošanu apskatīja lielo Kristapa Kolumba pieminekli.

«Kontinentāl» viesnīcas durvis divas reizes atvērās: kad bandavieši iegāja, un kad iznāca, lai dotos pastaigā pa pilsētu. Ģēnuja bija viena no skaistākām Jonijas jūras piekrastes pilsētām. Pilsēta atradās kalna nogāzē, ar skaisto ostu, lieliskajiem apstādījumiem, funiklori kalnā un interesanto tuneli pilsētas centrā.

«Žēl, ka tik vēls, un mēs nedabūsim apskatīt slaveno Ģēnujas kapsētu,» žēlojās Leja.

Izdevējs un atbildīgais redaktors Nikolajs Seglenieks. Rigaer Druckerei, Riga, Major-Fletcher-Str. 1.